

# DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO XIII — STEV. 227  
DECEMBER 1946

## LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO XIII — NUM. 227  
DICIEMBRE 1946

### CVETLICE.

Cvetke nežne, ve povejte,  
kod peljajo Vas poti.  
Kraje srečne ve naštejte,  
kjer se dobro vam godi.

Greste ve na plese rade,  
kjer se fantje zbirajo.  
In dekleta, lepe mlade,  
nanje se ozirajo.

Greste rade ve na grobe!  
Greste raje na altar?  
Greste raje v mesine sobe?  
Ali vam za kraj ni mar?

Kjer ljudje Boga častijo  
cvetke tam lepo duhte.  
Kjer proslavljajo Marijo,  
tam najboljše se dobe.

### MAJNIŠKI KRALJICI

Cvetke lepe vse so Tvoje  
o kraljica majniška.  
Vsaka Tebi hvalo poje  
o kraljica majniška.

Tvoj altar ljubeče vabi  
pridite ne bojte se.  
Blagor mu ki čas porabi  
in v življenju išče Te.

Presadili so cvetlico  
iz planinskih sončnih tal.  
Na umetnejšo gredico,  
v mestu tujem, v dvorec zal.

A v bogatem dvorcu zalem,  
rasti mogla cvetka ni  
in začela je po malem  
vir pogrešati moči.

Vrni cvetka se v picaine  
vrni se v preprosti kraj.  
Pusti, pusti dvorce fine,  
dokler cvete nežni maj.

Izgovorov je iskala  
da ne more iti v stran  
In zato je tam ostala  
ves moj trud je bil zaman.

Neko jutro radoveden  
mimo dvorca sem hodil  
Ko vrtnar me je poraden  
bil tako nagovoril:

Cvetka vela je na prodaj,  
Kupi jo za mal denar!  
Ovenela je prezgodaj,  
Taka meni več ni mar.

### BREZMADEŽNO SPOČETJE 8 december

bomo na posebno slovesen način praznovali.

Popoldanska pobožnost in shod na PATERNALU  
(Avalos 250).

Prihitite da bomo skupno zapeli Brezmadežni.

Pripeljite Vaše letošnje prvoobhajance, da jim pr  
vinao za slovesnost 15. decembra.

Sv. Maša na AVELLANEDI.

### NA IZLET POJDEMO

26. januarja se bomo zbrali, kot prejšna leta za izlet v San Juan. To  
pot bomo pohiteli v

### CORONEL BRANDSEN

ki leži 50 km daleč zunaj ob progi FCS Mar del Plata.

Tamkaj si je pred kratkem kupil čakro naš rojak Jože Lah in tam da  
na razpolago za tisti dan prostor v katerem bomo imeli prijetno senco,  
okusno vodo, domače razvedrilo, postregel si bo pa vsak s svojim.

Podrobni program javimo pozneje.

Potovali bomo z viakom.

### PRVO SVETO OBHAJILO

bo na Paternalu 15. dec. ob 9.30 na Av. del Campo 1653.

Pripeljite k drugemu sv. Ohajilu otroke, kateri bodo prvič pristopili  
8. dec. v svoji fari.

Priprava in spoved za otroke bo 8. dec. ob 16.30 in 14. Decembra ob  
14 uri.

Aquí vemos dos aspectos patagónicos:

En el canal Beagle, donde desemboca un ventisquero;  
y en la costa norte de Tierra de Fuego, región con pasto abundantísimo  
para las ovejas que allí rinden la mejor lana de toda la República.

En su viaje en el mes de febrero, para presenciar al Congreso Eucarístico  
chileno en Magallanes, visitó el capellán yugoslavo sus connacionales en  
Río Gallegos, donde hay un núcleo numeroso de Dalmacia.

En la "Libería" de Lucic encuéntrase como se dice casualmente, pero con  
aquella casualidad que todos preven, por eso entran allí para renovar sus  
recuerdos y amistades con los que allí encuentran.

Son como 160 en el pueblo, algunos con sus negocios, otros empleados u  
obreros.

El 3 de febrero, el día solemne para Río Gallegos, porque la visitó de  
paso al Congreso también el obispo, Mons. Esandi, el muy querido apostol  
de la Patagonia, lo fué también para los yugoslavos de allí porque se celebró  
para la Colectividad la misa con especial solemnidad y con el sermón en su  
idioma. Luego saludaron los representantes de la Colonia a su muy querido  
obispo.

Continuando de allí el camino hay que cruzar la frontera.

Muy corteses son las autoridades, ¡Ojalá fueran así también los elementos  
del clima! Pero los furiosos vientos no respetan allí a nadie y ese día contri-  
buyó en parte, para que el viaje fuera más romántico; también la lluvia . . .  
Pero nos quedó un gran consuelo, bien abrigados en el coche, al ver los pobres  
guanacos y avstruces chorreando agua . . .

Pero no llovió todo el tiempo, de tal suerte que hubo bastante para la vista  
durante el recorrido de los últimos 370 kms, que son la décima parte de la  
distancia entre Buenos Aires y Punta Arenas.





## DUHOVNO ŽIVLJENJE

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48-3361 (48-0095)

Kličič od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefon 59-6413

### CERKVENI VESTNIK

1. DEC.: Maša na Paternalu za  
† Frančiško in † Romana Mihel.

Pri sv. Rozi za † Ivan in † Anton  
Golja.

8. DEC.: Maša na Avellanedi za  
† Rozalija Andrejek z žalnico.

Pri sv. Rozi za † August Fornaza-  
rič in † Ivan Cotič.

SLOVESNE MOLITVE na Paternalu  
in shod Bratovščine.

15. DEC.: Ob 9.30 na Paternalu  
maša za † Anton in † Ivan Zidar.  
Prvo sv. Obhajilo.

Na Avellanedi ob 8.30 v d. n.  
Tavčar.

Pri sv. Rozi za † Jožef in † Rado  
Pirc.

MOLITVE na Avellanedi.

22. DEC.: Maša na Avellanedi za  
† Ano Matuš z žalnico ob 10 h.

Ob 8.30 za † Ivan in † Marija  
Pucko.

Pri sv. Rozi za † Heleno Lazar.

25. DEC.: POLNOČNICA na Paternalu  
za rajne † Rojc in † Turk.

Ob 10 h na Avellanedi za † Mari-  
ja Lanjšček.

Ob 12 pri sv. Rozi za † Kristino  
Strehar.

MOLITVE na Paternalu slovesne.

La Revista "La Vida Espiritual" es mensual. La suscripción es de 3.— \$, lo cual está muy debajo del costo real de la imprenta. Puesto que la revista es órgano del apostolado, mantenemos la suscripción a la altura del alcance de todo bolsillo, confiando en la generosidad de aquellos nuestros amigos que pueden hacernos donaciones para cubrir la diferencia.

Por eso dirigimos este pedido a nuestros amigos y simpatizantes invitando a que nos hagan llegar sus donaciones para cubrir el déficit que en los precios actuales es de 150 \$ por número.

Es una obra de apostolado y de caridad cristiana.

Manden las donaciones a la Dirección: Pasco 431, o a la Administración: Paz Soldán 4924.

P. Juan Hladnik, Director.

Za slovesnost Prvega Svetega Obhajila pošljite k božji mizi tudi one otroke, kateri so Prvo sveto Obhajilo prejeli že v prejšnjih letih. Sami zase pa poskrbite v božičnih dneh.

BOŽIČ JE PRED VRATI. Na predvečer je vigilija, post od mesa.

POLNOČNICA bo na Paternalu.

NA AVELLANEDI bo maša ob 10 uri.

MOLITVE na Avalos 250 ob 16.30.

PRILIKA ZA KRST bo pred in po molitvah na Paternalu. Treb aje, da se preje prijavite.

PRAZNIK V NOVI POMPEJI je bil nekaj posebno lepega. Avezanedski zbor je imel na skrbi petje. Peli smo pa z njimi vsi in to pot smo imeli to zadoščenje, da nas ni pri tem nihče prekinil. Prav do popolnega zadoščenja smo prepevali. Najprej c cerkvi rožni venec, litanije in še razne Marijine pesnice, katere je zbor pod vodstvom g. Cirila Krena v ta namen pripravil. Med litanijami je donela cela cerkev, kakor tudi potem v kamarinu.

Napovedani govornik je odpovedal po zapovedi zdravnikov, zato je imel nagovor g. Janez, ki je povdaril veličino rožnega venca, katerega je božja dobrot poklonila človeštvu v času, ki je bil tako polen bridkosti in zmed kot današnji čas.

Razkošje in pohlep bogatinov, razbrzdanost množic, neštete socialne krivice in zlorabe so razburkale narode, da so bili dostopni za vse zmote, katere je satan sejal in tako je prišlo do revolucionarnega položaja, da nihče ni bil več varen ne imetja ne življenja. Množice roparjev, lenuhov in fanatičnih revolucionarjev so ogrožale s popolno razvalino cel svet. Kralji, cesarji, škofje in oblastniki s papežem so iskali načina, kako svet spet spraviti v red. Ne armade z orožjem v roki, ne postave in ne lepi nauki, vse ni moglo pomiriti razburkane človeštva. Tedaj je pa Bog poklical dva velika moža, ki naj pokažeta človeštvu, kje je rešitev.

Sveti Frančišek je zavrgel vse bogastvo in sprejel naročilo Jezusovo: "blagor ubogim" . . . Vsemu se je odrekel in v tem našel srečo. Njegov zgled je potegnil za seboj tisoče plemenitih mož in žen, ki so s tudi vsemu posvetnemu odrekli in nato s svojim zgledom dopovedali zblodenemu svetu, da je v zmoti kdor išče bogastvo in posvetnih stvarih, ker te človeka ne osrečijo.

Istočasno je v Španiji vstal sv. Dominik, učen in svet mož, kateri je po dolgih molitvah in spokornem življenju sprejel

od Marije rožni venec kot orožje za boj proti spridenosti človeštva. Spoznal je, da je treba dvojnega, da bo svet prišel k miru: najprej mnoge molitve, s poglobitvijo verskega življenja; istočasno pa globljega spoznanja vere. Zato je po Marijinem navdihnjenju zbral v rožni venec najglavnejše verske resnice, katere naj ljudem pokažejo v večnost. Z rožnim vencem v roki in s pridiganjem je dosegel to, česar niso mogle doseči ne vojske, ne ječe, ne velike javn kazni, ne učena predavanja na univerzah.

Tudi danes je rožni venec najbolj izdatno orožje v borbi proti zmotam in proti slabostim človekovega srca.

Zato pa naj ne bo vernega kristjana, kateri ne bi imel rožnega venca in ki bi ga ne znal moliti. Že v življenju je to sveto orožje v pomoč in tolažbo, v zadnji uri življenja pa bo postal rešitev za večno srečo.

Posebno točko programa, ki je bila ne pričakovana, zato pa še toliko bolj v veselje, je bilo petje fantkov iz Lipe. Tako lepo so nam zapeli med tem, ko smo v procesiji stopali v kamarin, da je bilo nekaj posebno veselega.

VAHTNI DAN NA ČAKARITI so nam pa naše paternalske pevke pretresljivo lepo zapele tri žalostinke v grobnici. V nagovoru je g. Janez naslonil osnovno misel na knjigo s sedmimi pečati, katere nihče ni mogel odpreti, razen Jagnjeta . . . Zastonj umetniško in ugibljejo posvetni ljudje, kako bi se izmaknili dolžnosti, da žive za večnost. Sami sebe in druge varajo, ker taje neumrljivost duše in z grozo v srcu bodo padli v večno temo. Samo eden je, kateri more odpreti knjigo s sedmimi pečati. Jezus Kristus, večni učitelj in Odrašenik in on nam je povedal jasno: Prišla bo ura, ko bodo vsi ki so v grobeh zaslišali glas Sina božjega in bodo vsi vstali: eni v vstajenje življenja drugi pa v vstajenje pogubljenja . . . Zatorej čujmo, ker ne vemo ne ure ne dneva! Njegova beseda je večna resnica. Vse drugo je pa laž ali zmeta!

### IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVE.

Družinski vestni, tako smrtni slučajji kakor veseli družinski dogodki tukaj in doma zanimajo tudi Vaše znance, zato nam sporočajte za obvestilo.

Tudi pisma z zanimivimi novicami so zaželjeno branje rojakov, zato nam jih pošljite.

Prihodnja številka izide za Božič.

Naročnina je zaenkrat še 3.— \$ letno. Videli bomo, če ne bomo primorani povečati, zakaj poslednje podražanje nas je spet prav v živo zadelo. Zato pa prosimo vse naše hvaležne bralce in zavodne rojake ter verne Slovence, da upoštevajte to dejstvo in prilagajte vlikodušno za tiskovni sklad.

Prispvali so v tiskovni sklad v pomoč Duhovnemu življenju: Germek 2.—, Pirih 2.—, Černic 2.—, Peruško 1.—, Čebtron 1.—, Peluš 3.—, Grasi 2.—, Mar-kič 2.—, Sulič 2.—, Orlovski 2.—, Lisjak 3.—, Trampuž 2.—, Lukač 2.—, Kurtin 5.—, Francetič 1.—, Kurtin 2.—, Mislj 2.—, Potočnik 1.—, Prinčič 1.50. Pintar 4.—, Toplikar 2.—, Bratina 2.—, Sirk 2.—, Žuljan 1.—, Pugel 1.—, Bratina 2.—, Bizjak 4.—, Filej 1.—, Noč 1.—, Ušaj 2.—, Rojc 2.—, Kokoravec 2.—, Stok 2.—, Kralj 2.—, Česnik 1.—, Breclj 1.—, Živec 2.—, Kravanja 2.—, Kastelic 4.—, Veber 3.—, Strehar 3.—, Ušaj 4.—, Andrejek 5.—, Hvalič 12.—, Banelj 1.—, Podlogar 1.—, Terbižan 2.—, Čučat 2.—, Birs 3.—, Neimenovani v manjših zneskih 15.—. Najlepša hvala! Prosimo nadaljnih prispevkov.



# Na Dolgo Pot...

V Choele-Choele je šla vesela družba na piknik. Pač nihče ni mislil, kaj ga še tisti dan čaka. Bila je vožnja v — smrt. Kamijon je zdrknul v reko in 28 mladih življenj je bilo vničanih . . .

Tako vajeni smo vesti o smrti po vojnih poročilih, ko smo skoro z nasladi sprejemali novice: toliko tisoč mrtvih . . . Pomislili smo le: toliko sovražnikov manj . . . Malo kdo je občutil: koliko tisoč vdov bo zajokovalo, koliko tisoč otrok je zgubilo očeta . . . Koliko tisoč duš je nepripravljenih stopilo pred sodnika . . .

Naj le modrujejo brezbožni modrijani in se rogajo veri. Kadar jim bo smrt na vrata potrkala, — ne na sosedova, temveč na njihova lastna . . . kadar bo treba pogledati tej neizprosni božji deklji naravnost v obraz, — bo pač drugače pri srcu, kot tedaj, ko berejo poročilo o smrti, ki je kosila daleč nekje, ki je odprla grobove neznanec . . .

Toda med nas je vdarila in vdarja vsak dan in kosi mlada življenja v cvetu let, ob uri, ko tega nihče ne misli. Zato je v tem mesecu, ki je posvečen spominu na rajne prav, da zapišemo resno besedo v prevdarek, da premislimo stvar, ki je mnogo bolj važna kot politični prepiri, obmejni spori, narodnostna vprašanja, ker vse tiste stvari so le vihar na površju, — smrt pa gre v globino in odločuje o večni usodi, o večni sreči ali nesreči, o zveličanju ali pogubljenju.

To pač čuti vsakdo. Saj imamo vsi dušo. Žal premnogi tako malo nanjo mislijo. In da b imogli še bolj brezbrizno opuščati skrb za posmrtno življenje, zanemarijo vero in cerkev, se motijo s katerimikoli "duhovnimi igračkami", kakor špiritizem, sciencia cristiana, magnetizem in drugimi vražarijami, ki so satanova iznajdba zato, da bi ljudi odvrnili od resne skrbi za zveličanje duše. Pač ne pomislijo, da so te "duhovne igrčke" silno nevarne in vodijo premnoge v prepad.

## NE VEMO NE URE NE DNEVA . . .

zato je treba biti vsak čas pripravljen. Srce se nam trga ob poročilih, ki nam javljajo, kako so nasilni okupatorji pridrli v vas in dali naredbo: samo 15 minut je časa. Vsak naj vzame svoje stvari in od doma! . . . Še bolj bridko pa te bo zadelo, kadar bo potrkala na vrata božja dekla smrt in velela na daljno pot, iz katere prav gotovo ne bo več povratka. Ko bo treba zapustiti vse, prav vse! Nihče te ne bo pospremil, nihče odšel s teboj isto pot v neznano . . .

Dobro vemo, da bo prišla tista ura in vemo tudi to, da tisti, kateri bo nanjo pripravljen, tedaj ne bo zatrepetal, temveč bo mirno sprejel božjo poslanko "Le pridi, nič se ne mudi, pripravljen sem".

Pripoveduje zgodba o skopuhu, kateri je začutil tatove v hiši in je v obupnem strahu, da mu njegovo bogastvo odneso, požrl svoje cekine . . . Marsikdo bi hotel napraviti tako tudi tedaj, ko ga bo poklicala smrt, toda tedaj bo treba vsemu reči z Bogom, zato je treba biti vedno na to pripravljen.

Človek, kateri se vedno zaveda, da je namenjen v večnost in da je svoje življenje le zamuda v čakalnici, kjer čakamo na poklic pride Gospoda, ne naveže svojega srca na stol na katerem sedi in na sliki, ki vise po stenah . . . to se pravi: dobro se zaveda, da imajo vse posvetne stvari le prehodni pomen. Človek, ki uravnja svoje življenje v pravcu večnosti, ne obupuje, kadar doživi razočaranje, ga ne potare nevhvaležnost, ne podleže nevoščljivosti, ga ne prevzame sovraštvo. Saj ve, da je v pravcu večnosti vse življensko dogajanje le igra na odru, kjer eden igra vlogo kralja, drugi pa berača, eden skromen, drugi je imeniten . . . Toda vse je le prizor na odru. Vse življenje je pa tudi nič več kot igra na odru. Ko bo padla zaveza, ko bo smrt prestrigla življenje, bo ta igra končana in tedaj ne bo važno, kakšno vlogo je kdo v življenju igral, temveč kako jo je izpeljal . . .

Pameten človek, kateri iz vere živi, motri svoje življenje pod tem vidikom, pa leže miren k počitku, v zaupanju, da bo jutri svoje delo nadaljeval, toda prav tako tudi v božjem miru ob misli: Kaj pa če me jutri ne bodo mogli več zbuditi . . .

Veren človek živi vedno tako, kot da mu je putri umreti in razpolaga z vsemi stvarmi tako kot upravitelj imovine, o kateri mora dajati točen odgovor gospodarju. Ne trga se mu srce, kadar je zguba, ne upijani se, kadar se mu sreča nasmeje. Ne besni v sovraštvu, proti tistim, kateri mislijo drugače, ne škriplje z zobmi v nevoščljivosti, kadar gre

bolje sosedu kot njemu . . . On ve, da je to le za nekaj časa in da je prava vrednost našega življenja v večnosti.

Človek, ki živi v vedni zavesti, da je na zemlji le za nekaj let preskušnje, da ga polnost življenja in prava sreča čaka šele onstran groba, se nikdar na nobeno stvar slepo ne naveže in tako v miru živi, sladko zaspi, zadovoljen vstane, se veseli z bližnjim in z njim trpi. Mirna vest izpolnjene dolžnosti, je pogoj njegove sreče, storjena dobra dela v ljubezni do Boga in do bližnjega so njegovo bogastvo, katerega mu nobena stvar vzeti ne more. Vse pozemeljsko bo ostalo tostrañ groba in ničesar ne bo mogel vzeti s seboj. Le njegova dobra dela bodo šla za njim in bodo merilo njegove sreče v večnosti.

Ker ne vemo ne ure ne dneva, zato ima veren kristjan v svoji hiši vedno pripravljeno svečo, katero mu bodo dejali prižgano v roke v uri slovesa. Vedno ima pripravljen križek z rožnim vencem, kateri naj ostane v njegovi roki kot dokument njegove vere. Vedno pa mora v hiši živeti tudi duh tiste krščanske pripravljenosti, da takoj pokličejo duhovnika, kadar je na vratih resna nevarnost. Vsakdo mora pred svojci izraziti, da hoče imeti krščansko smrt, da bodo svojci brez odloga takoj klicali duhovno pomoč v uri potrebe.

## RABELJ ALI TOLAŽNIK?

Kadar je na pragu smrti, tedaj navadno vsi izgube glavo. Eden hoče to, drugi drugo. Kličejo zdravnike in hite z vsem mogočim, da bi ogroženo življenje rešili. Vse to je prav in na mestu. Toda povsem napačno pa je, če pri tem pozabijo na tistega ki je zdravnik vseh zdravnikov, na Gospoda Jezusa.

Beremo v sv. evangeliju: Marta reče Jezusu: Gospod, če bi bil ti tukaj, moj brat ne bi bil umrl" . . . Zelo dobro je povedala in je treba da verni kristjani ne zgubimo tega iz zavesti. Če bi bil Gospod Jezus navzoč, bi nemara ozdravel njenega brata Lazarja. Prav isto velja tudi za poznejše čase in bolnike. Jezus je naročil apostolom, da naj uče vse narode, naj izganjajo hudobne duhove in da naj ozdravljajo bolnike . . . Apostol Jakob naroča: če je kdo med vami bolan, naj pokliče duhovnika in verni molitev bo olajšala bolniku, če je pa v grehih mu bo oproščeno.

Vidimo torej, da je povsem pogrešena miselnost tistih ljudi, kateri se boje duhovnikovega obiska, kadar je bolezen v hiši, kot da bi bil duhovnik rabelj, kateri pride izvršiti smrtno obsodbo.

Po Jezusovi besedi je popolnoma jasno, da je namen zakramenta bolniškega maziljenja telesno in dušno zdravje. Zato pa zagreše pravi zločin nad bolnikom tisti, kateri ne pokličejo duhovnika pravočasno. Bog je hotel postaviti ta zakrament v pomoč duši in telesu. Zahteva pa od ljudi vere, da more zakrament dati resničen učinek. Tam, kjer čakajo, da bolnik že zgubi zavest, je očitno, da je vera majhna ali nikakšna. Kjer pa hite pravočasno po duhovno pomoč, dokažejo da so ljudje vere in bodo pač vredni, da Bog vrne tudi telesno zdravje, če je to koristno bolnikovi duši.

## NIKAR GOSPODA, BOLNIK SE BO USTRAŠIL

tako se boje ljudje, kateri ne pomislijo, kako usodne posledice vtegne imeti njihova nepotrebna bojazen.

Morda se bo res ustrašil, ko se bo zavedel resnosti položaja. Toda veren zemljan, bo takoj razumel, da gre za njegovo srečo. Manj vernemu bo pa že duhovnik z modro besedo pregnal nepotrebne strahove. Saj ima zato dar Svetega Duha. Zato pa je tako



važno, da človek že zdrav živi v pripravljenosti na tisto uro! In če ni mislil nanjo zdrav, gorje tistim, kateri mu prikrivajo resnico!

Bolniku hočejo prihraniti grozo pogleda v obraz smrti, a ne pomislijo, da bo neprimerno grozovitejši pogled v obraz večnemu Sodniku, pred katerega bo stopil nepripravljen. Zločin je, prav gotovo najstrašnejši zločin, katerega more kdo v tem življenju zagrešiti, če onemogoči bolniku, da bi se na smrt prav pripravil. Če je zločin umor telesa, koliko bolj strašna je hudobija tistega, kateri zakrivi, da je vernik v najodločilnejšem trenutku oropan priprave na srečno smrt, zakaj telesno življenje, katero umor konča, je kratko, večnost pa, v katero bo padel za vedno pogubljen tisti nesrečnik, je brezkončna in ne bo nikdar več mogoče, da se enkrat pogubljeni reši svoje večne nesreče.

Kdor ima torej le iskrico ljubezni do bolnika, naj takoj pomisli tudi na njegovo dušno potrebo in tembolj še zato, ker bolniški zakrament je lahko tudi nosilec telesnega zdravja bodisi naravnost kot sredstvo, katero je v ta namen določil Bog — Duhovniki vemo iz tisočerihihkušenj, koliko neverjetnih ozdravljenj je že bilo kot viden uspeh zakramenta bolnikov. —

Če bi bil Jezus navzoč, bi Lazar ne umrl . . . Naj se zaveda vsak veren kristjan, da moremo isto ponoviti ob vsaki bolniški postelji in zato je treba hitro poklicati Gospoda Jezusa, katerega bo prinesel duhovnik bolniku.

Sveti zakramenti pa dajo lahko zdravje tudi posredno. Pri dobri spovedi si bolnik olajša vest. Mir se vrne v razburjeno in izmučeno dušo, mir zavladati v razbolelem telesu. Mir in zaupanje sta pa osnovni pogoji, da morejo zdravitelni pripomočki uspešno delovati.

Naj ne bo torej nihče tako okrut s svojimi bolniki, da bi jih oropal tolažil svete vere in zakrivil radi hvoje človeške slabosti, da bo bolnik stopil na drugi svet v obupu.

Smrtna ura je poslednja milost, katero Bog človeku da. Versko malomarni, da celo veri in Bogu sovražni ljudje imajo poslednjič priliko da sprejmejo roko, katero jim v spravo ponuja Jezus, ki je odrešil vse. Vemo, da bodo morali pozneje v vicah odplačevati dolg, katerega so zagrešili s svojim nevrednim življenjem, toda če bodo v poslednji uri za vero, upanjem in ljubeznijo izgovorili sladki imeni Jezus in Marija, če bodo v poslednji uri dali iskren poljub Križanemu Jezusu, bodo deležni božjega usmiljenja. Tako globoka je lahko skesana ljubezen do Boga, toliko krat v življenju žaljenega, da bo izbrisala ves dolg. Saj je Gospod Jezus zato pretil svojo kri in prav umirajočim je, on sam umirajoči, odprl na široko svoje srce.

#### POSLEDNJA TOLAŽBA.

Bridka je ura slovesa, zato tečejo solze ob mrtva-

V Selu na Vipavskem je od bridkosti 19/8 46 zatisnila oči bridko preskušena, po krajši bolezninacru, stara 75 let

† Amalija Jekše por. Rojec.

Malo preje je zgubila moža

† Andreja Roja, starega 76 let.

Oba nista mogla preboleti stranske smrti sina

† Lojezta Roja, starega 35 let.

Ta je bil odpeljan z drugimi in ko je v nemškem taborišču obolel so ga živega sežgali.

Za rajnimi stariši in bratom žalujeta doma dve hčeri, obe poročeni.

Tukaj pa žaluje za materjo, očmom in polbratom naš priljubljeni pevovodja Ciril Jekše.

Maša za rajne bo na Paternalu.

Makovcovi v Llavallolu so zvedeli od doma tele žalostne vesti:

Stariši Anton in Antonija Makovec, so zapustili solzno dolino v Vrtovčah, Šmarje pri Vipavi, oče star 84, mati pa 76 let, letos v januarju in febr.

Brat Lojze Makovec je bil ubit v bojih v Koritnici pri Bovcu.

Stariši Anton in Marija Perc so umrli v Šenpetru pri Gorici že pred 2 leti.

VITO GLOBOČNIK, znan akademski slikar iz mlajšega rodu se je tudi poslovil od tega sveta letos 5. avgusta. Bil je s partizani in bival nekaj časa z njimi v gozdovih.

ški postelji. Toda vernim zemljanom je samo začasno slovo. Saj vemo, da smo vsi namenjeni tjakaj! Smrtna ura je pa tudi poslednji boj. Tisti odločilni trenutek napne hudobni duh vse sile, da bi oropal dušo večne sreče. Zato je pa tisti trenutek duša najbolj silno potrebna posebne pomoci, katero nudi Gospod Jezus po bolniških zakramentih. Zato v tisti odločilni uri treba pohiteti, da pride pravi čas božja tolažba in pomoč bolnim, ki je potreben telesnega in dušnega zdravja.

Tisti trenutek je prav največje satanovo delo, zadržati duhovnika proč od bolnika. Ne pomislijo ljudje, da izvršujejo prav satanske načrte, kadar nočejo poklicati duhovnika. Če satanu uspe to, bo njegov namen že dosežen, in to po krivdi tistih, kateri pravijo da bolnika ljubijo . . .

Tudi v bolniku samem je često odpor. Slabo verni ali veri sovražni bolnik čuti v sebi nekako sramoto, da bi poslednji trenutek svojega življenja zatajil, kar je delal v življenju. Napuh je tedaj glavni zaveznik pekla.

V vernih ljudeh, ki pa so živeli zakopani v človeške slabosti je obup zadnji naval hudobnega duha, s katerim hoče nesrečnika zakopati v večno pogubo.

Naj bo že kakorkoli. Vsi, kateri bolnika resnično ljubijo, naj pomislijo, da je največja ljubezen, katero morejo bolniku izkazati, če poskrbe za versko tolažbo bolni duši in trpečemu telesu.

#### POKLIČI DUHOVNIKA.

Na srečo je na razpolago Slovincem tudi slovenski duhovnik. Toda kadar je ura sile, nikar ne odlašajte, da pride ta, ker je nemara precej daleč. Kar v najbližnjo cerkev pohitite in tamkaj zaprosite za duhovnika.

Če je bolnik pri polni moči in on sam želi duhovnika, naj mu prinese tudi sveto Obhajilo. Če ni tako, pa naj pohiti, da ga bo prav pripravil in šele potem mu prinesel sveto Obhajilo, katero bo postala sveta Popotnica, če ima bolezen končati s smrtjo.

Tukaj ni treba v hiši nobenih posebnih priprav za zakramente bolnikov, ker duhovnik vse prinese s seboj. Le na mizi ali na nočni omari naj bo košček prostorčka, kamor bo duhovnik postavil Sveto Hostijo in sveto olje. V kozarcu naj bo nekoliko vode in en mal krožnik naj bo, za vato, s katero podeli sveto maziljenje.

Vsak veren kristjan naj ima to veliko željo, da bi bil vreden največje milosti; srečne smrti. Da je bo vreden postal, naj bo nanjo pripravljen in naj zanjo tudi moli. Sveti Jožef, Sv. Kamil in sv. Janez od Boga so zavetniki srečne smrti. Marija pa je tista, katero vedno prosimo, naj prosi za nas grešnike zdaj in ob naši smrtni uri! Na tak način naj torej vsakdo skrbi zase in naj stori tudi za druge, pa bo vreden tega, da bo združen z Jezusom in Marijo izdihnil svojo dušo.

V Vipolžah je umrla 24/6 1946

Kristina Strehar. r. Humar

(iz Kojškega), stara 67 let, po daljšem bolehanju. Doma žalujeta za ljubljeno rajno mož in sin Roman, že poročen. Tukaj pa obžalujeta mater: Jožef, Elvira por. Simčič, Zofija por. Peralta, Anica in Rudolf.

Od pastorkov pa žalujejo doma Vladimir in Marija por. Jakončič, tukaj pa Luisa por. Tomažič.

Maša za rajno bo 25. dec. ob 12 uri pri sv. Rozi.

MATEJ HAFNER, znani ljubljanski notar, je tudi zapustil vse pozemeljsko v začetku letošnjega avgusta in se preselil v večnost.



# EN ESA HORA DECISIVA...

Breves son los días del hombre. Tú tienes contado el número de sus meses; señalástele los términos de su vida, más allá de los cuales no podrá pasar. (Job 14, 5). — Toda la carne debe podrirse como el heno y como las hojas que brotan en la verde planta. Unas nacen, otras caen. Lo mismo las generaciones de carne y sangre: unas nacen otras fenecen. Toda obra corruptible ha de perecer y su artífice tendrá el mismo paradero que ella. Pero todas las obras justas serán aprobadas y el que las hace, será por ellas glorificado (Eccli. 14, 18 ss). Todo cuanto de la tierra viene a la tierra se convertirá, así como todas las aguas vuelven al mar (Eccli. 40, 11).

No es Dios que hizo la muerte ni se complace en la perdición de los vivientes; criólo todo para que exista; saludables hizo todas las cosas que nacen en el mundo. Nada había en ella de ponzoñoso y nocivo ni infernal, pues la justicia es inmortal. Más los impíos con sus hechos y palabras llamaron la muerte . . . (Sab 1, 16 ss). Por un hombre entró el pecado en este mundo y por el pecado la muerte, y la muerte se fué propagando en todos los hombres por aquel solo Adán en el cual todos pecaron (Rom 5,12) — porque el premio del pecado es la muerte (Rom 6, 23) — Decretado está a los hombres morir, y después el juicio (Hebr 9, 27).

Nadie se ha de sustraer a la justicia de Dios que empieza con la muerte. Allí, en el sepulcro cesa el grande ruido que mueven los impíos; allí descansan los maniatados sin sufrir ya molestia ninguna . . . allí están el chico y el grande, allí el esclavo libre ya de su amo (Job 3, 17 s).

La muerte es la puerta de la eternidad: "Porque así como por un hombre vino la muerte al mundo, por un hombre vino también la Resurrección de los muertos. En Adán mueren todos en Cristo todos serán vivificados (Cor I, 15, 21).

La luz aún está entre vosotros por un poco de tiempo. Caminad pues, mientras teneis la luz, para que las tinieblas no os sorprendan (Juan 12, 35). Ten pues en la memoria lo que has recibido y aprendido y obsérvalo y arrepíentate. Porque si no velares, vendré a tí como ladrón y no sabrás a que hora (Apc. 3, 3).

Los justos vivirán eternamente y su galardón está en el Señor. Recibirán de la mano de El el reino de la gloria (Sab. 5, 16).

Bienaventurados los muertos que mueren en el Señor, pues las obras de ellos les seguirán (Apc 14, 13). Bienaventurado pues aquel hombre que vence en la tentación, porque así probado recibirá la corona de la gloria que Dios teine prometida a los que lo aman.

Tan cierto como: Preciosa es la muerte de los justos a los ojos del Señor (Sal 115, 6) es también aquello: "Los impíos verán el fin del hombre bueno y no comprenderán los designios de Dios sobre él ni cómo el Señor lo puso a salvo . . . Lo mirarán con desprecio, mas el Señor se burlará de ellos, porque vendrán a morir sin honor y estarán con eterna infamia entre los muertos. Porque Dios hará que estos hinchados de orgullo revienten de medio a medio . . . y quedarán gimiendo y perecerá su memoria. Comparecerán llenos de espanto por el recordamiento de sus pecados. Sus mismas iniquidades se levantarán contra ellos para acusarlos (Sap 4, 17 ss).

Muchos renegados de Dios arguyen y explican su impiedad con gran aplomo, pero tan sólo mientras no les toque la sombra de los muertos . . . Cuando se hallan en frente de la muerte, cuando han de dar una explicación cabal del origen y del fin del hombre — no en la cátedra, ante la juventud llena de salud, sino junto al cadáver de una persona querida y sobre su tumba — se quedan mudos . . . Entonces presienten que sólo la sabiduría de la Cruz puede dar explicación e infundir consuelo.

## TRAMPAS DEL DEMONIO

¡Cuánto interés se presta a las insensateces de la "reencarnación", "espiritismo", "ocultismo", "magnetismo", "hipnotismo" y otras cosas del misticismo que inventó el demonio para entretener a la gente y desviar su atención del supremo objeto que es prepararse para la muerte!

La gente mediana vive ya bastante embargada en

los asuntos mundanos, preocupada por el sustento de su vida material como para tomarse tiempo y tener ganas de ocuparse con su muerte lejana. Para aquellos que disponen de tiempo para profundizar su vida espiritual y dedicarse también al bien espiritual ajeno, inventó el demonio el espiritismo y cosas por el estilo para estorbarles la marcha por el único camino de la dicha verdadera. Se parecen a los niños ocupados en sus juegos considerados más importantes que el deber al cual les llama la madre . . .

Son errores, por cierto fatales, pero que sin embargo llevan en sí una demostración de la necesidad de la fe y del hecho de la inmortalidad del alma. Pero buscar explicaciones cabales para la vida después de la muerte, fuera de la Revelación divina, es un error fatal. ¡Qué aclaración y explicación se necesita después de las palabras claras de Jesús?: Obrad mientras es de día. Si quieres entrar en la vida, cumplé los mandamientos. Estad con vuestras ropas ceñidas y tened en vuestras manos las luces encendidas . . . semejantes a los criados que aguardan a su señor cuando vuelve, a fin de abrirle prontamente, cuando llame a la puerta. Dichosos aquellos siervos a los cuales el Señor encuentra velando . . . (Luc 12, 35ss).

Lo principal es pues, estar bien preparados para ese instante, desconocido pero seguro, para que la muerte no nos sorprenda en un momento malo, ya que de ese instante depende la salvación eterna.

## SIRVASE PASAR ADELANTE

La vida es la demora en la sala de espera hasta el momento que se nos diga: "pase". Contemplan la vida bajo otro aspecto; opinar que uno vive principalmente para este mundo y que la eternidad es tan sólo una especie de jubilación, es un error gravísimo que distrae a muchos haciéndoles descuidar lo principal: su suerte eterna.

El asunto más importante es hallarse bien preparados para el momento, en que se nos presente la mensajera de Dios para hacernos salir de esta vida. Muchos se horrorizan, tiemblan y hacen todo lo posible, para olvidarse de éso y para postergarlo. Pero de nada les sirve, porque todos hemos nacido con el sello de la muerte. Si se dedicara tanta preocupación para estar bien preparado para la muerte como se trabaja para postergarla habría mucho menos lágrimas, ninguna desesperación y, lo que es más todavía, ningún condenado!

¡Pase! ¡Cumplido está el deber, ya es tiempo para que recibas el premio. Ven siervo bueno y fiel, pues como fuiste fiel en lo pequeño te pondré sobre lo grande! Esta es la invitación que dirige Jesús a los buenos.

El justo desea su muerte, como el trabajador la hora del sueldo. Tranquilo se retria a su casa, sin preocuparse cómo seguirá mañana el trabajo, ya que todo está al día. Si no regresa él, habrá otro que ocupe su lugar . . . El malo teme la muerte. Tiene miedo de su patrón, porque las cosas no están al día y sus trabajos están mal hechos . . . Por éso no quiere oír hablar de la muerte; da grandes vueltas para no topár con el cementerio, se escapa del camino, para no dar con el cortejo fúnebre: le choca el sermón que habla de la justicia divina, de la muerte y del pecado. — ¡Qué trágico! En lugar de esperar lo inevitable con un corazón valiente y prepararse para ese supremo trance, se tapan los ojos y los oídos y así "Vendrá el amo de tal siervo en la hora que no lo espera . . . borracho y maltratando a los demás . . . Y le dará el Señor la pena que a los hipócritas corresponde. Allí será el llorar y crujiir de dientes (Mat 24, 42 ss).



debe ser la pronta contestación. De nada se asusta el pasajero, listo para el viaje, cuando el silbido anuncia la partida del tren. Y cuando el creyente está saliendo de este valle de lágrimas, con el pasaje listo para el cielo, donde va no hay ni lágrimas, ni dolores, ni muerte, ni despedidas; donde volveremos a hallarnos otra vez con los queridos que dejamos en este mundo; donde nos espera la dicha sin ilusiones, propias de este mundo; cuando estamos para concluir con nuestras tareas terrenas, para ir al lugar del descanso y del premio ¿cómo no hemos de sentirnos tranquilos, confiados?

Es cierto que abandonamos las cosas que han sido nuestras, y muy queridas. Pero todas no valían sino como instrumentos que nos debían llevar hacia el cielo. Ahora ya no valen para nada.

Puede ser que nos estorbe la preocupación de no haber concluido nuestras tareas — Ahora ya no importan, pues si fuera necesario terminarlas, tendría Dios a quien colocar en la faena. Total, todas las obras humanas, comparadas con la eternidad, son de tan poca importancia como las telas de arañas; aunque confeccionadas con tanto esmero no dejan de ser despreciables . . . .

Los tesoros, las riquezas, los honores — En ese supremo momento comprenderemos claramente la palabra divina — todo es vanidad y aflicción de espíritu. Son precisamente esas cosas las que más esclavizado tenían al espíritu y que serán causa de duras purificaciones que necesita el alma, para merecer la dicha completa.

Habrán dolorosas escenas entre los sobrevivientes — Pero donde hay fe viva, la muerte no es verdugo que corta la existencia, sino la mensajera divina, que viene para llevarnos a la eternidad, donde hemos de reunirnos todos para siempre, en la Patria eterna como ciudadanos del Reino de Dios.

Para los ateos, para los incrédulos, para los malos es la muerte un horror indecible, pues es derrumbe de sus ilusiones, fin de sus goces, abismo de humillación, pérdida de todo lo querido y principio de su eterna condenación. Es lógico pues que tal gente se horrorice al oír algo de la muerte, al pasar por el cementerio, o aparecer en la capilla ardiente, pues no quieren recordar aquel fatal llamado y su "presente" desesperado por la condenación venidera. ¡Ay! Dios nos libre de ese horror!

### PREPARA PUES LOS EQUIPAJES.

Muchos cristianos de mala fe consideran la vida piadosa como algo estéril, superfluo. Se contentan con no negar a Dios, pero no le quieren servir en nada. Quieren que Dios les sirva a ellos en todo cuanto le pidan — y ellos no le piden otra cosa que asuntos de su vida material, aunque en el Padrenuestro tienen bien clarito indicado que antes que "el pan nuestro de cada día" hay que decir "santificado sea el tu nombre, venga a nos el Tu reino . . ."

Si no han sido tan malos como para colocarse junto con los expresos enemigos de Dios, tampoco hicieron nada para apoyar las cosas religiosas, para defender a la Iglesia, para apoyar el triunfo de la causa de Dios. La indiferencia, la tolerancia, el no querer provocar, son frases con las cuales trataban de disculpar su inacción. No querían comprender la palabra de Jesús: "Quien no está conmigo está contra Mí. Quién no recoge conmigo, dispersa".



Ob priliki krsta pri Sirku Nute v Rosariju, zbrala se je vesela družba Bricov in rojakov ter sosedov.

No sólo hay que cumplir lo esencial de los mandamientos, sino que hay que amar a Dios sinceramente y trabajar para el reinado de Jesucristo. Pues dirá Jesús a los que así no entiendan su deber de cristianos: "Apartaos vosotros que sois injustos. Yo no os conozco". No es un capricho de los sacerdotes el insistir en el fiel cumplimiento de los mandamientos. ¡Claro que los sacerdotes deben confirmar con el ejemplo lo que enseñan con la palabra!

Hay que preparar el equipaje con tiempo. No los tesoros, ni los honores, ni las simpatías humanas . . . Todo eso quedará de este lado del río. Lo travesarán sólo las obras buenas, que son los mandamientos cumplidos. Allí se comprenderá que más vale un peso sacrificado por amor de Dios que millones, gastados en vanidad, que servirán para encender más abrasador todavía el fuego del castigo.

San Vicente de Paul hacía todas las noches el ejercicio de la buena muerte durante 18 años. Así trataba todas las cosas bajo este aspecto. Al llegar su último momento tenía su valija bien lista. Sonriendo, feliz pronunció por la última vez el dulce nombre de Jesús al cual entregó su alma como a su mejor amigo cuyo juicio no temía nada.

### NO TE DESCUIDES.

Bienaventurados aquellos siervos de Dios que están dispuestos para la muerte en cualquier momento. Ojalá todos los creyentes tomen este asunto suficientemente en serio para su consuelo temporal y para su dicha eterna. Llenos de mérito escucharán la última oración del sacerdote. "Sal alma cristiana de este mundo en nombre del Padre Todopoderoso, que te creó, de Jesucristo que por tí nació, del Espíritu Santo . . . de los santos y ángeles . . . hoy sea en paz tu lugar y tu habitación en la Santa Sión . . ."

Felices aquellos, pues pronto les secará Dios las lágrimas. Pero Jesús ha sufrido también por aquellos que no le sirven fieles en la vida. También ellos tienen abierta la puerta del cielo, si por lo menos en los últimos instantes demuestran su buena voluntad. Ya sabemos cual es la inmensa diferencia entre los que han vivido amigos de Dios y aquellos, que desperdiciaron su vida en cosas mundanas despreciables por la gloria de Dios. Por la infinita misericordia divina pueden obtener el perdón final, pero tendrán que pasar por el purgatorio, hasta que paguen sus deudas.

Todos hemos de tener pues siempre en cuenta el encargo de Jesús: "Quien está de mí, cuídese para que no caiga", y así siempre pues el demonio no descansa



jamás, sino que persigue las almas sin cesar. El justo siempre tiene que estar alerta, para que el demonio no la derrumbe. Quien ha caído debe levantarse. Jesús le tenderá la mano como lo invita desde la cruz. Nadie debe diferir su conversión para más tarde, porque Jesús nos amonestó con palabras muy serias: "vendrá como ladrón, cuando nadie lo espera". Hemos de rezar: "de muerte repentina e imprevista libranos Señor". En todo momento hemos de tener listo nuestro equipaje para el último viaje. Una mirada a los avisos funebres y las desapariciones de nuestros amigos nos convencen cuantos son aquellos que arrebatada la muerte de repente. No hubo tiempo siquiera, para llamar al sacerdote; quizás no hubo persona caritativa para hacerlo; no hubo alma cristiana, para sugerir al enfermo la gravedad del momento y el arrepentimiento de los pecados.

"Obrad mientras es de día" nos encarga Jesús. Pues? Cual ha de ser la suerte de aquellos que no vivían cristianamente y ni siquiera manifestaban el deseo de morir con los sacramentos? . . . Si hay algún asunto de importancia, por cierto que es la muerte. Quien tiene la fé, aunque mal la cumple, por lo menos tenga manifiesto su deseo de morir cristianamente. ¡Que exprese claramente su deseo, de llamarle con tiempo al sacerdote! Esta inmensa gracia hay que merecerla en algo, pues el demonio trabaja incansablemente para completar su trabajo infernal de privar al pecador de la última posibilidad de salvarse del infierno. ¡Que cada cristiano declare firmemente a sus familiares que le

#### LLAMEN AL SACERDOTE.

Cuando pelagra la vida se hace todo lo posible para salvar al enfermo. Médicos y más médicos, inyecciones, transfusiones, inhalaciones, consultas, operaciones . . . Pero con todo éso, en el caso positivo, tan sólo se aplaza el deceso. Fatalmente volverá la muerte . . . Se tomaron todos los recursos contra la muerte, pero quizás ninguno para ella. Solo se pensó en el cuerpo y se olvidó el alma. Para la vida pasajera, para postergar la agonía se hizo lo indecible; para armar el alma para el extremo combate no se pensó nada. Para prolongarle las angustias de la vida del cuerpo se afanaban todos, en salvar su alma de la eterna condenación nadie pensó.

¡Qué tragedia! Es cierto que hay que hacer lo posible para conservar la vida del cuerpo, pero descuidar, y por cierto sin razón alguna, la salvación eterna del alma es un crimen imperdonable. Es tanto como salvar el sombrero del naufrago, o si se quiere, su portamonedas, pero sin hacer nada para sacarlo a él . . . Por unos años de vida, a lo mejor tan sólo para ahorrarle el momento angustioso de enfrentarse con la realidad de la muerte, lo exponen al riesgo de perder el último recurso para salvarse . . . Y más horrible todavía: lo dejan sin compasión caer en el abismo de la perdición. Todos están allí para ayudar a su cuerpo mortal, nadie le ofrece su cariño para salvar su alma inmortal . . .

¿Puede imaginarse un crimen más brutal?

Dicen: el enfermo se asustará y le va hacer mal. ¿Puede imaginarse crueldad más inhumana? ¡Para ahorrarle el momento de susto saludable, se lo precipita en el abismo eterno! Aquel que mata a uno le acorta la vida. Criminal es, pero lo es menos que aquel que, a sangre fría, deja precipitarse el alma de un ser querido en las tinieblas eternas. ¿Cómo podrán disculpar su acción infernal esos amigos fraudulentos

delante el alma de esa víctima? ¿Qué contestarán a Jesucristo que padeció tanto, para salvar a esa misma alma, a la cual ellos privaron cruelmente de la gracia de la Redención? . . .

¿Acaso el susto, que se lleva un creyente, — que bien sabía la realidad de la muerte, al darse cuenta del peligro inminente de su deceso — puede compararse con el horror que invadirá a esa misma alma, al caer en la condenación? Donde hay un poquito siquiera de amor verdadero, ha de demostrarse precisamente auxiliando al necesitado en lo que más precisa. Frente a la palabra de Jesús: "¡Para qué sirve ganarse a todo el mundo, si se condena el alma!" "¡Qué podrá dar el hombre en cambio de su alma!", comprendemos claramente que el crimen de asesinar el cuerpo es peor que privar un alma de la gracia de la buena muerte. "No temais a los que pueden matar el cuerpo, sinos que cuidado con aquellos que pueden precipitar al infierno el alma con el cuerpo" . . . Pues aquellos impíos parientes, aunque sean los propios hijos o padres, que niegan a los suyos los auxilios de la fe, sea bajo cualquier pretexto, son los enemigos pésimos.

#### NO HAY QUE ASUSTARSE

El sacerdote no viene como verdugo sino con el saludo de Jesús "La paz a esta casa". La suavidad y la dulzura acompañaba los pasos de Jesús, y tal sigue siendo su marcha a través de los siglos. No es sólo la figura del sacerdote, que se acerca a la cabecar del enfermo, sino es el mismo Jesús que entra con él, para traer al enfermo la bendición, el perdón y la paz. Por éso es un error grandísimo, que sólo pueden cometer los incrédulos, el contemplar la visita del sacerdote sólo bajo el aspecto humano. En el alma del enfermo ya actúa la gracia, que con la visita del sacerdote llegará a producir efecto saludable para el alma y el cuerpo.

¿Se asustará el enfermo? Puede ser que la primera impresión lo emocione, pero dejen actuar la gracia, y ya verán como volverá la calma a ese rostro consumido. Restablecido el equilibrio del alma, podrán equilibrarse también las fuerzas físicas y, Jesús, el médico del alma, resultará el médico del cuerpo también, si tal es la disposición divina.

El sacerdote no es verdugo, que viene a ejecutar la sentencia de la muerte, sino es el portador de la gracia. El trae al enfermo la paz del alma. Con él viene la protección de los ángeles, y santos, de San José, protector de la buena muerte, de María, nuestra Madre espiritual, Refugio de los pecadores y Salud de los Enfermos; con él entra el mismo Jesús para limpiar el alma y fortalecer el cuerpo.

#### LA "EXTREMA UNCIÓN"

¡Qué susto que inspira esta palabra a la gente mundana! Pero no es "extrema" porque significa la muerte, sino porque pertenece en el orden de los sacramentos al último lugar después del Bautismo y Confirmación, que también son "unciones". Es el sacramento de los enfermos, pero no el sello de la muerte.

Al contrario. Encargó Jesús: "Cuando alguien está enfermo, que llame al sacerdote, para que lo unja. La oración aliviará al enfermo. Si está en pecado se le perdonará . . ." ¡Esta es la finalidad de ese sacramento! El demonio, que al hombre siempre quiere dañar, sugirió a la gente de mala fe ese horror, que impide llamar al sacerdote. Es lógico que el quiera la condena, por éso, en los momentos más decisivos, quiere impedir la reconciliación con Dios . . . El interés



del infierno es, privar al pecador de la visita del sacerdote, pero el interés del enfermo al contrario, debe ser el recibirlo.

Jesús instituyó el sacramento de la Unción como remedio para el cuerpo y el alma! Para el cuerpo también! El mismo curó a muchos enfermos; encargó también a los apóstoles y sacerdotes, hacer otro tanto en su nombre. La historia de este Sacramento, las experiencias de los sacerdotes y de los enfermos piadosos aportan infinitas pruebas, cómo fué precisamente la administración del Sacramento de los enfermos causa de curación del cuerpo. Lo malo es, postergarlo hasta que el enfermo pierda la conciencia. Por la poca fe, que se demostró de parte del enfermo o de los suyos, el Sacramento ya no podrá auxiliar al cuerpo, pues la fe firme y confiada es la condición esencial, para que Dios obre en el cuerpo.

Postergar pues la visita del sacerdote, hasta que el enfermo pierda el conocimiento, es un crimen, porque así se priva al enfermo de la posibilidad, de que salga beneficiado su cuerpo y su alma queda privada de los consuelos espirituales que contienen las palabras del sacerdote y del rito.

¿Quiso ahorrarse la amargura de enfrentarse con el hecho inevitable de su situación? Pero en ninguna forma podrá librarse del horror que le espera al entrar al otro mundo y en el tribunal de Dios.

La prudencia humana y la fe sana aconsejan que siempre, cuando se considera la enfermedad seria, cuando hay que recurrir a la asistencia médica, hay que acordarse también enseguida del alma y de Dios, el mejor médico del alma y del cuerpo.

Para la salud del cuerpo es importantísimo la disposición del espíritu. Un alma agitada bajo el peso de sus pecados, sintiendo el peligro de su muerte constituye físicamente un gran obstáculo para el restablecimiento de la salud corporal. Reconciliar esta alma con Dios, tranquilizar la conciencia es una de las condiciones básicas, para que pueda actuar la naturaleza y los remedios . . . Por cierto que ninguna inyección puede obrar con más efecto que la tranquilidad producida en el alma por la actuación del sacramento y de la gracia.

#### EL VIATICO.

“Señor si hubieses estado aquí, mi hermano no hubiera muerto”, dijo Marta a Jesús (Juan 11, 213 . . . Qué sugestión hermosa a todos los cristianos, para que no descuiden llamar enseguida al médico de los médicos. No esperar la descompostura final, sino cuando se tienen todas las fuerzas todavía hay que llamar al sacerdote, para que traiga al enfermo a Jesús Sacramentado. Así asistirá El al enfermo según los decretos eternos.

Jesús recorría el país visitando a los enfermos. Todavía lo recorre! Hay que llamarlo! Si no actúa como médico del cuerpo, será el buen Pastor que busca a la ovejita extraviada, para salvarla. Mientras hay vida en el cuerpo, Jesús es su misericordioso Redentor, dispuesto a perdonar, como el padre a su hijo pródigo. Limpiará a esa alma en su sangre redentora. ¡Pero sólo mientras que hay vida en el cuerpo! Jesús sufrió por los vivos y mientras viven les ofrece sus méritos. Para los muertos ya no hay más que justicia. El día se terminó; cerró la noche. Ya no hay más tiempo para

perdón. El árbol ha caído ya. Feliz si cayó hacia la luz, desgraciado si hacia las tinieblas . . .

Durante toda la vida, con la única excepción quizás del día de la Primera Comunión, se trataba a Jesús con negligencia. Pero El, que mandó perdonar 70 veces por 7, es tan generoso que a nadie niega su amor, aún luego de grandes ingratitudes y ofensas. Al moribundo le tiende la mano por la última vez.

Corran pues, apúrense, rápidamente, mientras en el enfermo hay todavía el conocimiento para llamar al sacerdote, que podrá abrir las puertas de la misericordia divina y del paraíso. Por su ignorancia, culpa ajena o propia, no comprendió esa alma el amor de Jesucristo y el sentido de su cruz. ¡Lo comprenderá ahora! Al recibir el perdón de sus pecados y el santo viático recibirá también el ósculo de la paz de Jesús. Recibirá, si ya no la salud del cuerpo, la gracia necesaria para resistir en el último combate.

#### EL SUPREMO MOMENTO DE LA VIDA

es la agonía. Toda la vida fué una batalla, que se libraba entre el cielo y el infierno para el alma. Las invitaciones suaves de Jesús, los remordimientos de la conciencia, las amonestaciones, de la gente buena de un lado; los impulsos de las pasiones, mal ejemplo y presión del mundo corrompido con las intrigas del demonio de otro lado . . . Ahora esa batalla está para decidirse. El infierno trae en ese instante todas las legiones de los demonios, resucita los recuerdos de los crímenes pasados, de las infidelidades hacia Dios y el prójimo, para acobardar al pecador . . . La desesperación es el último pecado de los condenados . . .

Jesús pensó en eso. No quiere dejar desamparado al redimido. El mismo quiere asistirlo junto con María Santísima y San José. Al cuerpo y al alma quiere fortalecer, por eso quiere visitar al enfermo personalmente en el Sacramento del Viático, que es la última Comunión. Quiere que el enfermo tenga delante suyo y entre sus manos el crucifijo, que es el arma poderosísima contra el enemigo del alma. Quiere que esté junto al enfermo el agua bendita, que sea prendida la vela bendecida, para ahuyentar al dueño de las tinieblas.

¡Oh! ¡La mayor gracia que hemos de pedir durante toda la vida, es esa de poder recibir los Sacramentos de los enfermos con plena conciencia.

P para merecer esta gracia hemos de hacer cuanto está de nuestra parte, para que mueran los demás cristianamente. Obra grande de caridad es salvar las vidas, dar de comer a los hambrientos, vestir a los desnudos . . . Pero la mayor obra de caridad es asistir al vecino en el momento supremo de su vida, del cual depende toda su eternidad. Por eso cada creyente de Jesucristo, cuando se da cuenta de que hay alguien en un peligro serio de su vida, debe procurarle los consuelos de la fe. Así merecerá también para sí la gracia de una buena muerte.

Dejemos a los ateos, descreídos, corrompidos, endemoniados y perversos que discutan si hay alma y qué hay después de la muerte, pues nosotros ya lo sabemos con seguridad. Hagamos lo posible para iluminar a los ignorantes y auxiliar a los que están ya en el umbral de la eternidad. Así mereceremos el derecho de morir con Jesús en el corazón, con el nombre de María en los labios y con la vela prendida en las manos.

Ni moder, kdor veliko reči zna, ampak ta, kdor zna, česar mu je treba.  
Pijanec hoče imeti tri lastnosti: Moder je, močan in bogat.  
Se modro drži, kakor bi ga kdo pod nosom bril.



† Franc Trebše, talentoso director de coro, que figura en el medio, dejó de existir repentinamente dejando un enorme vacío en la Colectividad.

Vsi Slovenci obžalujemo priljubljenega rajnega, ki ga vidimo tu v družbi pevovodij, ki so priredili Gregorčičevo slovesnost. Od leve na desno so: Ciril Kren, Miro Merkuža, † Franc Trebše, Jože Samec in Bernard Cibič.

"Tone sonce, tone,  
za večerne gore,  
Z njim le moja tuga  
Utoniti ne more . . ."

Tele Gregorčičeve besede bi mogli vklesati v nagrobni spomenik rajnemu

### † FRANCU TREBŠE

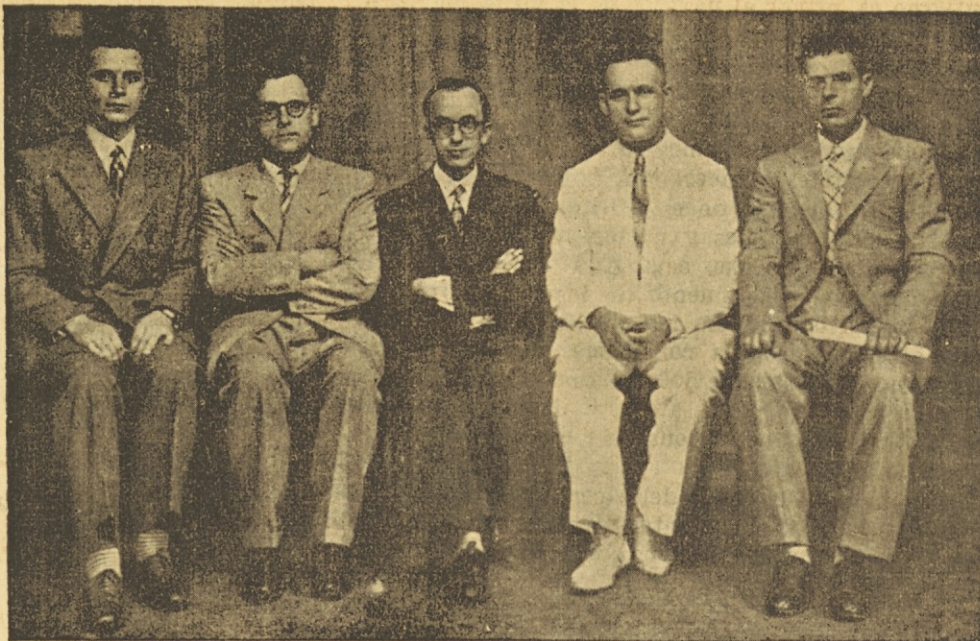
Vsi smo ga poznali in ljubili kot umetniško dušo, ki je v slovenski pesmi oboževal slovenski narod.

Dolgoletni pevovodja tukaj, z nevenljivimi zaslugami v GPDS, v Prosveti in v Slov. Domu, organizator velikih zborov, doma v Serpenici, ob bistrih virih lepote slovenskih planin in pesmi, je dosegel brez dvoma višek svojega umetnega ustvarjanja prav v Gregorčičevih verzih "Tone Sonce tone . . .".

Kako hitro mu je utonilo . . . Nihče ni tega mislil, pa nas je 30 okt. iznenadila bridka vest, da je za vedno zatisnil oči, star komaj 45 let.

V Slovenskem domu je ležal na mrtvaškem odru, v isti sobi, kjer je toliko let vodil pevske vaje.

Stotine in stotine rojakov so ga prišli poslednjič pozdraviti, med neštetimi venci so ga spremili na Čakarito, kjer mu je žalni zbor zapel v slovo. Ob mrtvaškem odru smo skupno zmolili rožni venec za njegovo dušo.



3. nov. je bila zanj sv. maša na Paternalu in so se spet zbrali prijatelji pevci in mu še odpeli poslednji sprev. 1. nov. je g. Hladnik blagoslovil njegov grob, ker je bil zadržan ob uri pogreba.

Rojen je bil v Serpenici l. 1901.

Njegova nagla smrt, poselidica njegove brezmejne ljubezni do naroda in slovenske pesmi, ki mu ni dala počitka, da je pri tem zanemaril svoje zdravje, je najbolj bridko prizadela pač njegovo ženo Marijo Gorup in sinčka Aleksija.

Za njim žalujejo doma v Serpenici brat Anton in sestre. Ravno te dni pa je prišlo pismo, da je pet dni pred njim zatisnil svoje oči tudi 90 letni oče.

TRŽIŠČE, 22. maja 1946. Piše župnik Jenko: Tudi moj brat Lojze je duhovnik, samo da sedaj ni v naši državi. Slišim, da je nekje v Italiji. Pišem Ti pa na občinsko mašino, ker so meni Nemci že 1941 vzeli čisto novi stroj.

Vprašaj me kaj da jaz rabim. Mene so vsega pokradli med vojsko. Tako da danes nimam niti talarja. Ostalo mi je samo to kar sem imel na sebi ko so me Nemci odpeljali. Danes je pa težko kaj kupiti, ker ni denarja, ker plače nimamo duhovniki nič, samo kar dobimo za sv. maše. Maše so pa po 50 dinarjev. Tako da sedaj nimam ne obleke, ne perila, ne čevljev.

Kako izgleda Tržišče? Požgane so sledeče hiše: šola ki so jo Nemci požgali 1943, oktobra 23. ter Prijatlovo hišo in Kovačičevo. Italijani so pa 1942 v maju požgali hišo Ljubeljšek Riharja, mojo kaščo, hlev, klet, kozolec, potem Stuškovehlev, koozlec, Prijatlovo gospodarsko poslopje, Gačnikovo hišo, Plantaričev kozolec. Ko so pa bile 1944 borbe med Nemci in partizani so bila uničena sledeča poslopja: župna cerkev z zvonikom, Malusova hiša, cerkvena hiša, župnišče, posojilnična hiša, Lindičevo vse, hiša, hlev in gospodarsko poslopje, Bevceva hiša. Tudi kolodvor je pogorel. Cerkev in župnišče smo pokrili, zvonik še ne, ker ni denarja. Tudi Prijatelj je svoje hišo pokrtil. V cerkvi pa je žalostno, ker ni orgel, ki so zgorele, klopi so ožgane, ni dovolj cerkvenega perila, neba za procesije tudi ne. Od 4 zvonov je dober veliki in tretji zvon, srednji se bo moral dati preliti, mali zvon pa je čisto razbit. Da bi od kod dobili kakšno pomoč, bilo bi nujno potrebno, ker narod je reven in ne

more nikakor sedaj v tej druginji na novo vse kupiti.

Med vojno pa je umrl nasilne smrti iz cele fare kolikor je do sedaj znano 136 oseb, in to nekaj od Nemcev, Italijanov, domobrancev in partizanov. To je za faro od 2.400 duš veliko.

Junija bo pa birma za našo dekanijo, in sicer samo v Trebnjem in na Mirni. Ker nimamo škofa, bo birmal Preuzv, gospod nadškof iz Beograda. Od mene bo šlo k birmi okoli 300 otrok.

Krščanski nauk učim z enakim še v šoli, po neakterih krajih pa ga že morajo učiti v cerkvi. V šolskih spričevalih pa ga ni nič več označenega. Tudi podružnica sv. Jurja na Šenčurkem hribu je pogorela. Da je do kraja pokrijemo, rabimo vsaj še 800 opeke. Zvonovi so pa ostali. Tudi vas Malkovec je vsa eno samo pogorišče. Pa Krmolj je tudi ves uničen skupaj z rudnikom. Oni farani, ki so bili od Nemcev izseljeni, so se vrnili iz nemških taborišč. Iz moje fare je bilo izseljenih okoli 600 ljudi.

Sedaj pa vsi skupaj študiramo kako bomo začeli obnavljati svoja gospodarstva. Jaz bi samo strešne opeke rabil za vsa cerkvena in župniškaposlopja 17.000 opeke. Pa ni denarja. Ressem dobil od vlade podpore 20.000 dinarjev, pa to bo komaj za 5.000 opeke za na streho.

Letina pa tudi ne bo dobra, ker je tu velika suša. Že sedaj premišljujemo kako se bodo preživeli ljudje in živina. Edino vinogradi v tej suši dobro kažejo.

V župnišču je sedaj šola (2 sobe), pošta, občina in župni urad.

Tržišče pri Mokronogu.

DUHOVNI SVETNIK ALOJZIJ ŠAREC. Ni še dolgo, ko sem vam pisal o osemdesetletniku duhovnega svetnika in bivšega župnika v Smartnem pri Kranju g. Alojzija Šarca. Sedaj moram poročati o njegovi smrti, ki ga je našla v lienški bolnišnici, Gospod je moral na stara leta v tujino z begunci in je tam končal svoje življenje. Njegova glavna bolezen je bil rak. Slovnski begunci so mu priredili kar mogoč lep pogreb v tujem mestu.

UMRL JE v visoki starosti slovenski slikar FRANC VESEL. Preminul je 28. julija.

KDO VE, kje se nahaja Matija Golc iz Sela, Črni Vrh nad Povhovem Gradcem. V Argentini je od 1924 leta. Išče ga bratranec Košir Franc. Če kdo od njega kaj ve, naj sporoči na Pasco 431.

SELA PRI PODMELCU. Prejel Justin Golja. Življenje so zgubili: V taborišču: naš Tone, Štefnak (Peter Šorli), Tincov Ivan (v Borovnici); Ivan Božič (Klančarjev) je prišel domov in kmalu umrl od bolezni, ki jo je s seboj prinesel. Leopold Šorli iz Loj pri Kneži. Partizani so ubili 3 ženske Krnčanove iz Sel, krive izdajalstva.

V borbi so padli Tone in Ivan Božič (Pajštvarjeva), Gašparjevi Tone, Miha in Franc iz Loj, Adolf Šorli (Krnčanov), Peter (sin Štefnakov), Vladko Goljev (strov), Feliks Tincov. Ivan je v mlekarni. Starih je doma mnogo pomrlo.

V BUKOVEM (pri Brelihu) so Nemci vse požgali. Samo klet je ostala. Cirila (gospodar) so ustrelili preje v grapi nad Kobalom, kjer so ga dobili šele čez 14 dni.



# NEKAJ ZA STARIŠE

## VZGOJA ZA ŽIVLJENSKI POKLIC. IZBIRA SREČNEGA POKLICA.

Vzgojeslovje ne govori le o duševni in telesni odgoji, marveč pozna tudi vzgojo za življenski poklic. "Poklicna ali pragmatična" vzgoja naj bi gojencu pripomogla, da vzljubi sebi primeren poklic, da se zanj tudi odloči. Čim prej se jame gojenec zanimati za ta ali drugi poklic, tem hitreje in gotoveje si ga izbere. Da je treba za to važno odločitev iskati razsvetljenja od Boga, ni treba posebej poudarjati. Saj že beseda "poklic" kaže in izraža, da vsakega človeka pravzaprav Bog sam kliče na tisto mesto in v tisto službo, kjer ga hoče imeti. Besede, ki jih je Jezus govoril apostolom: "Jaz sem vas izvolil in sem vas postavil, da greste in sad obrodite, in da vaš sad ostane . . ." (Jan. 15,16.), te besede veljajo vsakemu človeku. "Jaz sem vas izvolil." Bog je, ki postavi človeka na določeno mesto, v višji ali nižji poklic; vselej in povsod moramo priznati in spoznati božjo voljo, višji nagib. "Bog hoče" — ta križarski glic poziva vsakogar in ga vabi k plügu ali knjigi, v delavnico ali pisarnico, v tovarno ali šolo. Bog ravna z nami kakor vrtnar, ki vsadi vsako drevesce v tako zemljo, ki se mu najbolj prilaga; kakor urar, ki vstavi kolesce tja, kjer more dobro poseči v celotni obrat. Ta "klic" se javlja v tem, da čuti človek v sebi neko posebno nagnjenje do gotovega stanu; s tem nagnjenjem mu Bog podeli tudi potrebne zmožnosti zanj. Največkrat pa božja previdnost sama postavi človeka v take okoliščine, v katerih se kar brez posebnega upliva, brez sile in nehote odloči za bodoči poklic.

Izbira srečnega poklica je važna stvar, zakaj od tega zavisi časna blaginja, pa tudi večna sreča človekova. Vzgojitelji in starši naj po možnosti pravočasno skušajo spoznavati gojenčeve lastnosti, njegove sposobnosti ter izredno pripravnost za ta ali oni poklic, da bodo mogli s svojim nasvetom uspešno vplivati na poklicno odločitev svojih gojencev. Vsakdo pa, ki se še ni odločil za bodoči poklic, naj tudi sam prosi Boga, da ga razsvetli, ter naj z apostolom kliče: "Gospod, kaj mi je storiti?"

Na kaj bi se bilo treba pri izbiri poklica najbolj ozirati? Odločilen naj ne bo ozir na časne in gmotne ugodnosti, ki jih nudi poklic, marveč merodajno naj bo osobito vprašanje dušnega zveličanja. Ko starši z otrokom razmišljajo o bodočnosti, naj jih vodi predvsem misel na Boga; poklici in službe, v katerih bi trpela poštenost, vera, nedolžnost ter bi bila ogrožena srečna večnost, naj bodo izključeni.

Pri mislih na življenski poklic se mladi ljudje pač zavedajo, da se je treba potruditi za primerno znanje in spretnost v izbrani stroki; toda to ni vse: trdnost krščanskega značaja je odločilnejša in važnejša za srečo v poklicu, dasi zunanjih spretnosti in teženj po napredku ne gre zanemarjati. Kdor si izbira poklic, si mora pravočasno predočiti zlasti tudi morebitne nevarnosti, ki ga čakajo v izvoljenem stanu in pa odgovornost, ki brez nje ni noben poklic, nobena služba.

Izobraženo ženstvo se je zadnja leta jelo oprijemati tudi raznih moških poklicev, dostikrat ne brez razočaranja; kajti ženska narava je bolj umerjena za delokrog, ki nadomestuje ali pa dopolnjuje materinstvo: za střežništvo, vzgojstvo, za poklice npravstvene in socialne pomoči. Gospodinjstvo se vsled napačnih nazorov v omiki in oliki marsikje zapostavlja ali celo zaničuje; toda če se izvršuje z duhom in ljubez-

njo, ima lahko več veljave, nego katerokoli zgolj duševno poslovanje.

Mladenci, ki so res nadarjeni, naj se izšolajo za vodilne in višje po klice, če imajo priliko za to. Ako pa nimajo veselja za nadaljnje šolanje, naj jih starši ne silijo v nesrečo, kajti prepričani naj bodo, da se duševnim delavcem mnogokrat slabše godi, kot tistim, ki si služijo kruh s telesnim delom.

Glede ženskih poklicev bi bilo omenjati še sledeče:

V mestih mika in vleče marsikatero živahno deklico v službo h gledališču. Ne presojamo tu igralske umetnosti; opozarjamo pa, da bi se bilo treba trikrat premisliti, preden se mladenka odloči za ta korak, kajti izkušnja uči, da je kruh igralskega oboja ne le grenak, marveč dostikrat tudi orošen s solzami bridkih prevar in moralnih nesreč. Zunanji blesk, pohvala in oboževanje hitro mine, končno pa ostane nemalokrat beda in zapuščenost morda celo brez dobrega imena.

Mnogo deklet je navezanih na službo v gostilniških postrežnic, natakariic in hotelskih sčariic. Poslovanje to je dokaj duhamorno, zlasti če traja pozno v noč. Da je čednostno življeje gostilniških in hotelskih uslužbenk kar moči ugroženo, je priznano dejstvo. Vsled tega jih je le malo, ki ostanejo v tako nevarnih okoliščinah res poštene in krepotne. Rešijo se s pomočjo Marijine družbe in z večkratnim prejemanjem sv. zakramentov.

Tudi po delavnicah in tvornicah ni brez nevarnosti, kajti tam se navadno zbirajo ljudje vsake kakovosti. Mladostne ženske osebe dostikrat omagajo, duševno in telesno; zato imajo čedalje manj odpora proti skušnjavam in proti zapeljivim osebam.

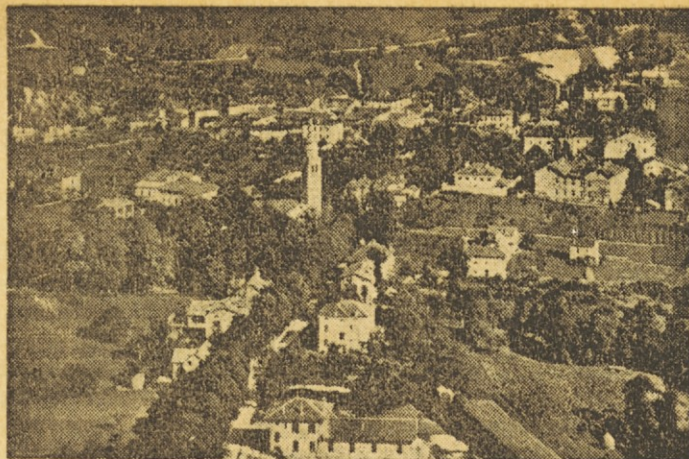
Po mestih pošiljajo manj imoviti satrši še nedorasle otroke v tvornico, da bi čimprej kaj zaslužili. Toda za srečo deklet je s tem slabo poskrbljeno, zakaj slabejši organizem in nežnejše živčevje ženstva ni kos tako napornemu delu. Še večje so pa kajpada npravstvene nevarnosti. Brez trdnih načel, brez prave izkušnje postane mladenka v takih okoliščinah kaj hitro žrtev zapeljevanja; vsa plača pa gre za obleko in uživanje. Če se omoži, nesreča ni nič manjša: ni vajena gospodinjstva, ni sposobna za vzgojo otrok. Nezadovoljnost, razdor je doma v taki družini.

Iste težave čutijo poštene mladenke po pisarnah in trgovinah, kjer so izpostavljene nemalokrat zasmehu in zaničevanju, zraven jim pa preti npravna propast. Gorje mladenkam, če pridejo na taka mesta neutrne, brez jeklene značajnosti, brez krepke odločnosti! Izkušnja pa tudi uči, da samozavestna, dostojna, neomadeževana in značajna krščanska dekleta ves okoliš takorekoč očarajo, tako da se iz nekega naravnega spoštovanja niti razuzdanci ne upajo v njih navzočnosti neolikano obnašati.

Kateri poklici se žeski naravi najbolj prilagajo? Najnavadnejši poklic, ki je ženska zanj kar ustvarjena, je gospodinjski v zakonu. Četudi vse deklice ne pridejo v zakon, v gospodinjski stroki naj se vendarle vsaka kolikortoliko izuri, saj brez tega ne more izhajati. V gospodinjsko stroko spada: kuhanje, šivanje, snaženje, nega bolnikov, vzgoja otrok, domače zdravstvo itd. Nekaj teh stvari se vsaka deklica nauči doma, nekaj pa v šoli ali v primerni službi. Temeljitejšo in bolj strokovnjaško odgojo pa oskrbe mladenkam posebne gospodinjske šole.

Vsaka mladenka bi morala imeti toliko spretnosti v gospodinjstvu ali pa v kateri drugi podobni stroki, da ne bo v zadregi, če jo že Bog pokliče v zakonski stan, ali pa tudi ne. Spretno služkinje, ki so večje v





Aquí vemos el pueblo de Tolmin, de la zona B de Venecia Julia por la cual sigue el pleito. Yugoslavia está decidida a no desistir de sus justas reclamaciones.

Trieste y Goricia con los alrededores son indiscutiblemente eslovenos por su historia y por su población eslovena. Los italianos que allí hay, son importados.

Pogled na Tolmin, kjer je sedaj zopet slovensko kulturno žarišče.

vseh delih, spadajočih v delokrog dobre gospodinje, so čedalje bolj vpoštevane in čislane; zato se tega poklica ni treba bati ali sramovati. Služkinje so tudi gmotno mnogo na boljšem, nego delavke v tovarnah, pa si tudi lažje ohranijo poštenost in dobro ime. Ne sme se reči, da zanje ni nevarnosti, saj se zgodi, da jih brezvestni agenti pod pretvezo sijajne službe izvablajo v večja mesta, kjer jih vržejo v mučne zanke, iz katerih se težko izmotajo. V tem oziru je treba osobito mladim uslužbenkam velike opreznosti. Povsod po večjih mestih se dobe po kolodvorih "gospe kolodvorskega misijona", da so novodošlim, neizkušenim dekletom na uslugo, da jim svetujejo in jih opozore na nevarnosti.

Mladdenke, ki so nadarjene in imajo priliko za šolanje, se morejo danes posvetiti tudi učiteljskemu, uradniškemu, trgovskemu, akademskemu poklicu i. dr.; postati morejo lekarnarice, zdravnice, zobozdravnice, profesorice, učiteljice.

Učiteljski poklic je morda še najbolj prikladen ženski naravi, saj ima šola najprej nalogo — vzgajati; in ali ni ženska rojena vzgojiteljica? Ali ne dobi učiteljica, ki se odpoje materinstvu, vprav v šolskih učilnicah najugodnejše mesto, kjer žrtvuje nežno materinsko skrb in ljubezen stoterim in tisočerim otročičem? Šola je svetišče, kjer se idealno materinstvo v najpopolnejši obliki udejstvuje v nesebični in požrtvovalni ljubezni učiteljice do mladine.

ŠMIHEL PRI NOVEM MESTU. Piše Mati Angela (redovnica):

Prestali smo 13 težkih napadov na naš kraj. Hvala Bogu žrtev ni bilo v naši hiši. Smrt nam je ugrabila 3 sestre, in sicer Salvatore Brežnik, Alojzijo Teran in Mihaelo Gorjup ter nečakinjo župnika Peterlina Lucijo Jemc. A vse so umrle naravne smrti. — Šolo smo imeli do 1. 1945. Do marca 1946 je bilo še 6 učiteljc nastavljenih. Danes si služijo vse sestre kruh v potu svojega obraza. Vrhni prostori so neporabni in razbiti, škoda je velika, kdaj in kdo jo bo popravil? Saj znaša težke milijone. Izgubile so naše sester 7 hiš, zato smo vzeli vse begunke domov k nam. Stiskamo se in smo Bogu hvaležni, da imamo saj še ta kotiček.

Kako je v okolici? Precej so že popravili. Železnica že vozi.

V mestu je še videti žalostne podrtine. Popravljajo in čistijo pridno. Cerkvica sv. Roka v gozdu je ob vse. Same gole stene mrko gledajo na redkega popotnika. Gozd okrog nje je izsekan, vsa idila je uničena za nekaj let. Drugače pa cerkve v okolici niso trpele. Farna hiša božja je ostala nedotaknjena, le šipe so bile dvakrat vse pobite. Ljudi je veliko pomrlo. Eni so umirali doma, drugi v bojih, nekaj v taboriščih. Veliko je pogrešanih. Domači poizvedujejo, a je izginila vsaka sled za njimi.

Cerkveno življenje vodi g. župnik. Prišel je pred enim letom. Prejšnji župnik Štefan Terškan je še živ in trpi pomanjkanja. Trpljenje vojnih let mu je zrahljalo že tako slabo zdravje. Zdaj pa dohodkov ni, prihranke so prej odnesli farni reveži. Letos bo sadja precej. Suša v

Ne smemo dalje prezreti, da se nudi ženski naravi najlepša prilika za izvrševanje karitativnega, kulturnega in socialnega delovanja zlasti v redovnem stanu. Skoraj vsi ženski redovi se pečajo, če ne izključno, pa vsaj deloma z vzgojo mladine, ali pa z oskrbo bolnikov in betežnikov vsake vrste. Seveda je za redovni poklic potrebno posebno zvanje milosti božje, kajti redovniški stan je stan izvoljenih, stan popolnih v službi božji.

Moških poklicov, zlasti umskih, je na izbero. Mnogo jih je, ki zahtevajo prav posebne trdnosti in krepke volje, da si človek ohrani poštenost. Ne manjka se tudi takih, ki bi jih (vsaj v vsem obsegu) pošten človek, še manj pa katoliški kristjan ne smel izvrševati (n. pr.: staviti, tiskati, prodajati brezbožne, nenravne spise, slike, časopise, knjige).

V vsakem stanu se mora človek zavedati odgovornosti pred ljudmi in pred Bogom. Pri vsem in pri vsakem delu naj bi bilo merodajno geslo: Služiti v prvi vrsti Gospodu Bogu — v ljubezni!

#### BENEŠKI SLOVENCI

O slovenskem življu v Beneški Sloveniji nimamo mnogo statističnih podatkov. Na razpolago imamo izvleček iz italijanskega uradnega poročila iz leta 1928, ki se nanaša na ljudsko štetje leta 1921. Po tem letu sta bili sicer še dve štetji prebivalstva, leta 1931 in 1936, toda pri teh štetjih niso zbirali podatkov o materinskem jeziku prebivalstva. V starih predvojnih pokrajinah Italije je po uradnem štetju iz leta 1901 govorilo v 18 občinah 6781 družin slovenski jezik, leta 1911 v 20 občinah 7319 družin, leta 1921 pa v 20 občinah 7438 družin ali 37.475 oseb. Za Beneško Slovenijo pa navaja uradna statistika iz leta 1921 te-le številke:

Okrožje	Čedad:			
	vseh družin	preb.	slov. družin	s preb.
Ahten	754	4071	751	4058
Dreka	243	1349	241	1343
Fojda	898	5075	261	1413
Grmek	283	1617	283	1617
Prapretno	386	2222	170	950
Ronac	288	1662	279	1659
Sovodnje	300	1905	300	1905
Srednje	302	1794	302	1784
Št. Lenart	498	2467	497	2465
Št. Peter	656	3362	581	2977
Tarčet	353	2086	353	2086
Torjan	617	3470	132	774
Tedanje okrožje Tumeč (Tolmezzo):				
Ravnica	(ni podatkov)			
Rezija	822	2796	822	2796
Okrožje Videm:				
Brdo	539	2672	539	2672
Gorjani	440	2012	35	320
Neme	1119	5505	339	1885
Platišča	657	3376	630	3228
Skupaj				
v B. Sloven.	9147	47.433	6515	33.932

maju je vzela prvo seno. Žita so ponekod lepa, tudi krompir, zelje, koleraba, pesa in dr. obeta lep pridelek, če bo dovolj moče in toča prizanesle. Ljudje več molijo, cerkve se počasi polnijo, dati.

ČEPOVAN. † ANDREJ PODGORNİK, obče spoštovanimož, župan do 1924 leta je umrl 21. dec. 1943 za pljučnico, star 85 let.

Njegova hči Danica Podgornik, preje učiteljica v Idriji, pozneje v Čepovanu je sedaj službo pusitla. Stara je 50 let. Vnučinja Danica Plesničar je učiteljica v Kopru, a želi poiskati drugje mesta. Želi posebno v Australijo, kjer je njen oče.

KANAL. Poročajo, da je bila izvrstna sadna letina.



## SANTA MARIA EN ZAPLAZ.

Unos 40 km de Ljubljana, en una cumbre sobresaliente de las Sierras de la Carniola Inferior, en un altura de 544 m brilla sobre el verdor de los bosques, prados, campos y viñas un santuario blanquísimo, levantado en honor de la Santísima Virgen. De la estación de ferrocarril en Velika Loka hay que vencer la altura de unos 400 m pasando por el pueblo de Čatež. Todo el camino parece un paseo por un parque hermoso, mayormente por los bosques naturales o entre el verdor de la campiña.

Llegando a la cumbre, subiendo todavía a la torre del santuario, se abre al peregrino un paisaje tan hermoso que le hace comprender, por qué quiso Nuestra Señora elegir este lugar para su santuario predilecto de la comarca.

Su historia es muy sencilla. No tan sencillo es su origen, envuelto en las leyendas. Hace ya muchos siglos que había aparecido allí Nuestra Señora con cierto encargo. Desde entonces existía entre el pueblo la profecía, de que en ese lugar se levantaría algún día un gran santuario, al cual llegarían largas procesiones.

Lo histórico es que en 1800 existía allí una ermita a la cual concurría mucha gente, aunque el lugar era muy solitario y lejos de todo pueblo. Tal era la afluencia a ese lugar que la autoridad pública de Austria, imbuída del jansenismo, en su lucha contra las manifestaciones ruidosas de la piedad, prohibió las procesiones que se dirigían ya entonces de todas partes a esa ermita de Nuestra Señora. A pesar de su enérgica resistencia tuvo que destruir la gente la ermita en 1813, trasportando la imagen de Nuestra Señora a la iglesia parroquial de Čatež.

Pero la lucha contra María fué frustrada. A pocos meses aparece en el mismo lugar la ermita de nuevo. Nadie pudo saber, a pesar de averiguaciones escrupulosas de la autoridad, quien la hizo construir. Destruída de nuevo, de nuevo se levantó ocho veces, hasta que el gobierno se dió por vencido. Esa discreción y devoción del pueblo demuestra su profunda convicción, de que María tenía elegido ese lugar para su culto especial. Los comentarios que se formaron en derredor de esas edificaciones, y los milagros que sucedían, llevaron la fama de ese lugar más lejos todavía.

Polšnik, Šent Jur pod Kumom, Dole, Sv. Križ pri Litiji, Stična y de lugares mucho más lejanos todavía, hasta donde alcanzan la vista desde la cumbre de Zaplaz, concurrían en largas procesiones, para cumplir allí sus votos hechos a María Santísima.

En 1848 recién se interesó por ese lugar también la autoridad religiosa que levantó allí una capilla, donde por lo menos pudo celebrarse la misa, pero ya iban preparándose



Un idilio del amanecer en Eslovenia.

Ilustración de la Srta. Vanda Čehovin a la poesía de S. Gregorčič "Canta el ruisenior".

los planes para el futuro santuario, que anuncia la antigua profecía.

## EL MILAGRO DEL NIÑO.

En esos años sucedió un hecho que llamó muy espectacularmente la atención del pueblo. A unas 10 horas de marcha de allí se halla Kum la cumbre más alta de la región, donde existen desde la antigüedad más remota dos capillas, una de San Justo (Jošt) y otra de Santa Inés. Allí acudía el piadoso pueblo en largas procesiones y con las súplicas más angustiosas. Así peregrinó allí también una madre desgraciada con su hijito enfermo. Entre los apretones de la muchedumbre en la pequeña capilla se le murió el niño ahogado.

Quién podría imaginarse el inmenso dolor de la madre con una desilusión tan amarga. Pero mayor que su dolor era su fe. Cansada y deshecha como estaba por su larga peregrinación a Kum, se encaminó con el niño muerto en sus brazos, a Zaplaz, que se ve muy bien desde Kum, tal confianza tenía de que María le devolvería el niño. Colocó al cadáver sobre el altar y decidida a no desistir en su súplica, se puso a rodear el altar de rodillas, hasta que María se dignara cumplir su pedido. Efectivamente. En su tercera vuelta lloró el niño en el altar.

No es leyenda. Es histórico. Conocidas son las fechas y los nombres y existen escritos auténticos sobre el acto, firmados por testigos que ponen el hecho fuera de duda.

La resonancia de este milagro fué tanta que se procedió pronto a la construcción de un santuario. Pero la construcción empezada en 1863 no correspondía, por éso levantaron allí el templo, flamante, magnífico hace 40 años. La fiesta más grande fué el 14 de oct. 1917, cuando fué consagrado con la máxima solemnidad el santuario, donde se guardan los recuerdos de muchos milagros allí obrados.

IZ ČATEŽA in PRIMSKOVEGA NA Dolenjskem so prejeli Prelogarjevi (Montevideo) te le žalostne vesti: V ČATEŽU so šola, župnišče in prosvetni dom v razvalinah, župnik je ostal živ, a rešil si je le golo življenje. Kožuhoim (Korošec Anton) in Kožemaru (Hribar Francu. Sv. Križ) so pogoreli poda in hleva. Pogrešan je tudi Kožemarov sin Franc. Lojza Urbančič, gostilničarka je ostala sama z eno hčerjo, Hilda se šola v Ljubljani, vse porušeno in požgano. Klemenčič Anton je ostal sam z eno sestro, vsi drugi so mrtvi, vse mu je pogorelo. Rihtarjevi (Simončič) trije fantje so se odselili, ostali so sami, vse jim je pogorelo. Pri Andrejčkovih so vsi mrtvi. Pri Barabaso- vih so vsi moški mrtvi, vse požgano. Vas RAZBURE je dvakrat gorela tako da ni prav nič ostalo. Od moških sta ostala živa samo Pišk in Piškov Jožl. Na pokopališču je v eni sami jami 82 mrličev. GORENJA VAS: Maksa Smukovega so ubili Nemci, Miheljnovi so mrtvi štirje, Nasanov gospod (Viktor Vitigoj) in en

duhovnik begunec sta ubita, kaplanija požgana, trije Sotlarjevi fantje so bili nakrat pobiti po Nemcih. V ZAGRIČU je pogorelo petnajst hiš v eni uri, in sicer: pri Vesečkovih pod in kozolec in od tu vse zidanice do Liščkovih, od druge strani tudi vse, pri Antonovih in pri Janezovih je vse zgorelo, potem zidanice Rugljevi Minki, Bajčeva, Petkova, Centnova. Pri Liščkovih je hiša ostala, pogrešajo pa fanta, pri Bajčevih so vsi živi, od Pograjčevih je padel eden, tema poslednjima domova še stojita, tudi Bregar stoji še. Koparčija je pogorela. Na PRIMSKOVEM je vse pogorelo, samo cerkev je ostala. Ana Mrzel je živa zgorela, okolo sto faranov je padlih in pogrešanih. Pri Panezu Bregarju (Golek-Čatež) so vsi živi, tudi dom še stoji.

GRADIŠČE PRI VIPAVI. Prejel Anton Jež. Imamo košnjo. Turšica, kormpir in fižol lepo kaže in tudi tita. Če ne pride huda ura. Sena je bilo veliko. Otava se lepa obeta. Draginja je pa strašna . . .

Denarja je malo. S starim denarjem se lahko gre v Gorico, z novim pa ne . . . Mamo noge bolijo. Zelo bi bila vesela, če ji pošljeta kak spomin iz Amerike . . . Tu že pridejo paketi iz Amerike. Franc Durn je prejel v redu že 15 paketov od brata Jožeta in sester . . . Gustel Perhavec te lepo pozdravi, in njegova žena Marija. Beta Andlovčova ima gostilno pri Petrovčičevih. Oče Fabčičev - Zoggerjev je umrl 85 let. Gradiščani še niso vsi doma, Ubutih je veliko. Cuntovi se imajo dobro, imajo samo enega sina, ki ima 22 let. Od kar je prišel iz gozda, ga meče božjast. Kržajevim se dobro godi. Nemci so jim veliko vzeli, pa jim je še veliko ostalo . . . Francelj je šel nazaj v Srbijo. Misli, da bo živel brez dela, toda danes moramo vsi delati . . . Pepca Malikova je poslala paket. Stanko Malikov te lepo pozdravi. Ima ženo od Bizjakovih iz Gradišča, pa je sam, ker je žena šla v Italijo . . . Metoda Živcova je prišla domov pogledati iz Srbije. Je tam poročena, pa je ob vse prišla. Jamškove so mrtve od bomb, zadete v Belgradu. Samo Karlina je ostala. |



# PO ARGENTINI SEM TER TJA

Río Gallegos ima cerkev leseno. Pred 60 leti, ko je bila tam ustanovljena naselbina, so zgradili salezijanci tudi zasilno cerkev katera je že sedaj edina v mestu, ki je med tem narastlo na 10.000 prebivalcev, ki so pa vse kaj drugega kot "gažegi". Ime je po Blasco Gallegos, ki je prvi zajadral v zaliv. Med tem so salezijanci zgradili že velik zavod za šole in vzgojo možke mladine. Salezijanke imajo tudi šole za dekleta in kapelo na drugem koncu mesta. Tako je ves daljni argentinski jug dolžan hvaležnost Don Bosku, ker so bili vsepovsod njegovi duhovni otroci tisti, kateri so odprli pot civilizaciji v Patagoniji. Danes se že vsepovsod vsiljujejo "moderni vzgojitelji in kulturenci" in se prezirljivo izražajo čez "fralles, curas y monjas", podobno kot izprideni otroci, kateri so siti od prihrankov skrbnih starišev in se potem posmejujejo svojim "starim" . . . V tolažbo skrbnim salezijanskim misijonarjem in duhovnikom pa lahko pove-mo, da je narod v dno duše hvaležen in prizna kdo so njegovi največji dobrotniki. Le pritepenci, ki so se nagnali v Patagonijo s pustolovskimi nameni, da bi kar naglo obogateli, imajo nasproti cerkvenim ustanovam prezirljive izraze.

Pri naših rojakih sem videl, da prav spoštujejo zasluge teh apostolskih delavcev. Spremili so me v župnišču, kjer jih je župnik takoj spoznal in z veseljem sprejel misel na sv. mašo v nedeljo, katera naj bo ob 10 h.

Pri večerji sem sedel ravno nasproti ravnatelju . . . P. Zuccarino? Ime mi ni znano, toda obraz pa . . . On je gledal mene, jaz njega. Pa me vpraša, če potujem pogosto in kmalu sva prišla na to, da ne le na jug, temveč tudi na sever . . .

Seveda! Sedaj pa vem, je povedal ljubeznjivi go-spod. V Tucumanu sva se videla pred 3 leti . . . Tako človek najde povsod že znance in še drugih duhovnikov je bilo pri mizi, katere sem spoznal že na prejšnjih potovanjih, eni prav tedaj na potu na aeuharistični kongres v Punta Arenas, drugi pa tamkaj nameščeni.

Jutri bo šele haló, tako sem zvedel. Pričakujejo namreč prevzvišenega Mons. Esandija, škofa v Viedmi, ki pride z barko in bo nadaljeval nato pot v Punta Arenas kot zastopnik argentinskih škofov.

Naslednje jutro me je zgodaj zdramil dan. Na daljnem jugu je namreč v tistem času noč mnogo krajša. Stopil sem proti cerkvi. Vse dvorišče polno kamijonov, okrašenih za slavnostno vožnjo. Po noči so prišli iz San Juliana in bodo nadaljevali, kadar bo "božja volja" . . . Radi bi šli kar hitro, toda na tistih cestah in s takimi vozili ve samo Bog, kaj se bo zgodilo in tako se je zgodilo, da je minila cela sobota in še zvečer so nam dali prav lepo zabavo skavti iz San Juliana . . . Bila je dvojna zadrega: Kako dobiti nafto? In kako prehraniti 60 fantov in kam jih položiti k počitku . . . Nafta ni! Saj pride danes barka z nafto! Seveda! Prav lepo. Toda nafta ni tako, da velja tudi na nakaznici kot denar. Ček za 100 pesov je 100 \$. Nakaznica za 100 l nafta je pa košček papirja, kateri služi za katerikoli namen, samo nafta ne naredi . . . Če ni nafta se kamijon ne bo ganil, je preveč trdega srca, da bi ga številke omehčale, preveč mrzel, da bi ga obeti ogreli . . .

Bo že Bog dal, da ne bo nobeden lačen, tako je umoval g. ravnatelj in tako je tudi bilo. Saj imajo v Río Gallegos dobre prijatelje in sosedo in kar kmalu so pripeljali nekaj jancev, da je bilo mesa in tudi za

kruh je dober mož poskrbel. Čakali smo še, kdaj jo primaha barka z nafto v pristan. Pravili so, da jo je že videti zunaj na morju.

## SPET STARI ZNANCI

Celo mesto Río Gallegos se je odelo v slavnostno obleko. Saj tudi! Tisti dan je bil slovesen pozdrav ladji Čako, katera je vozila posadko na Orkadske otoke. Nato sem že pozabil! Pa kar nenadno so me obstopili na cesti znani neznanci . . . Kaj nas več ne poznate? so me vprašali.

A, da! Iz vlaka. Že vem. Saj res! In še je bil pred menoj P. Lerida in vsi smo jo mahnil v župnišče, kjer je bil takoj haló in miza prirejena za pokrepčilo potnikov na daljni mrzli jug.

Sem menil, da bom imel dan za pohajanje, pa se je zgodilo, da sem kar nenadno jaz, ki sem bil pred pol ure še tujec, postal že vodnik po mestu in učeno razlagal stvari kot veščak, katerih še pred pol dneva jaz sam nisem vedel.

Aj pesjan! Jaz bi želel vse drugače! Ona ladja od YPF bi morala priti en dan preje, da bi bila na mestu nafta za vse in tudi zame, tako bi jaz tisti dan še vse drugače koristno izrabil. G. Lučić bi me zapeljal na Lago Argentino, ki leži 300 km daleč v notranjosti in je nekaj posebno slikovitega . . . Toda ni bilo nafte . . . Pa nič zato. Čez 50 let v Río Gallegos po nafti ne bo nihče več vpraševal, ker tedaj bodo gotovo že lahko vse gnali na — veter . . . Vsaj tisti dan sem imel ta vtis. Če je gnalo mene brez vsakega mtoorja — kadar mi je pihnilo v hrbet seveda, — bo z umetnim strojem napravilo še vse kaj drugače . . . Tako sem umoval in dognal, da nekaj šunder vedno mora biti na svetu in v vsakem kraju. Drugod po republikli je bil tiste dneve — volilni vihar . . . Tamborini-Mosca — Perón-Quijano . . . kar glava te je bolela od teh imen, letakov, stenskih napisov . . . Ko sem privozil čez meje Buenosajreške province, doli do teritorija Río Negro, skozi Chubut, po Santa Cruz . . . pa nikjer tistega glavobola. Nikjer prepira med potniki, nikjer kričanja na ulicah, nikjer volilnih shodov . . . V teritorijih namreč ni predsedniških in poslanskih volitev, pa razen nekaj pa ženske, katere bi menda po nekod strašno rade dopoklicnih kričačev tega prav nihče nič ne želi, še manj kazale, da so — politično zrele . . . Ves volilni šunder je v Río Gallegos naodmestil sikajoči veter, ki pa poleg tega tudi opravlja delo cestnega pometaja . . .

Río Gallegos leži ob zalivu, ki ga tvori sotočje treh rek. Ko bi ne bilo nevšečnega vetra iz celine, in če bi morska bibavica ne bila tako velika, bi bilo tamkaj najbolje pristanišče, tako pa se ne drzne nobena privatna družba, država pa tega tudi ni podvzela, da bi pristaniške naprave izgradila. Zato se vsaka ladja ustavi precej daleč od obale in se vrši izkrcanje potnikov in tovorov s pomočjo manjših plavov, kar pa seveda ni brez nevarnosti in prav tiste dni je morje tamkaj požrló štiri ljudi, katerih še niso dobili do tiste ure.

Tako je bilo videti tam daleč nekje vojno ladjo Chaco, ki je pripeljala tudi škofa Mons. Esandija. Za popoldanske ure je bil napovedan slovesen sprejem, ki je tak tudi bil. Težko, da je bilo kdaj toliko naroda na obali, kot tisto uro, ko smo sprejeli ljubeznjivega vrhovnega pastirja katerega vsa Patagonija pozna in ljubi. Od rudarskega delavca v čubutskih premogovnikih, do ovčarskega peona v pustinji in do kaznjenca v Ušujai, premožni in ubožni, vsi spoštljivo izgovarjajo njegovo ime, zakaj prav vsem je napravil že nebroj



uslug... Da celo kaznjencem v Ushuaji in v Río Gallegos! V tem kraju je tudi kaznilnica, in sicer za take, ki so obsojeni... na "nedoločeno dobo", kateri preje ni bilo niti konca, a na posredovanje Mos. Esandija je bil tisti zakon dopolnjen in precej nedolžnih žrtev človeške hudobije, nevednih zapeljancev, je prišlo v svobodo na škofovo intervencijo.

Ob enem s škofom je prišel tudi mons. Reyneri, vrhovni predstavnik Salezijancev za Južno Ameriko, še učenec samega sv. Janeza Bosca, kateri je temu kot 11 letnemu fantku napovedal: Ti boš šel pa daleč, še bolj daleč, prav do konca. (Tedaj so namreč prvi salezijanci šli v Argentino).

Oba ta dva častita moža sta bila sprejeta kot častna gosta od mestne in deželne uprave in je mesto naslednji dan doživelo prav res dan posebne slovesnosti... Kako lepo je bilo videti te množice, ki so izražale tako globoko vero in vdanost do sv. Cerkve... Pa je tako malo treba! Samo veter pihne iz druge strani, pa bodo isti ljudje kamenje metali na tiste, katerim so včeraj slavo vpili. Samo nekaj hujskarije, nekaj obrekovanj in hinavskih svetohlinskih besed, pa se prizor cvetne nedelje sprevrže v hrumenje velikega petka. Je pač veter tak in tako bolje kaže. Koliko je pač doslednih v resnici in pravici? In tako pač biti mora, kajti učenec Kristusov in njegov apostol mora biti tudi deležen križa, zakaj učenec ni nad svojega učitelja in vajenec ne nad svojega mojstra.

#### NEDELJA V RIO GALLEGOS.

Ko sem se vril v župnišče, me je že čakalo obvestilo: autorizado pasaje para Punta Arenas... Torej vendar, bi kdo menil. A kar nič nisem bil vesel. Pol dne preje bi še šlo kako, toda sedaj, ko je že noč, je že prepozno. Le avijon bi me mogel še pripeljati, a kje naj ga vzamem... Pa še tistile račun: "Son treinta nacionales"... Nacional je argentinski peso v Čile in v Urugvaju). Seveda, za tem grmom tiči zajec! Za pese gre! Toda v moj račun pa to ne gre... Pa so mi dobri rojaki v Río Gallegos preskrbeli za uravnovešene mojega finančnega ministra. Ob enem, ko so mi naslednji dan izročili vse papirje v redu je bil že tudi poravnani tisti račun.

V nedeljo pa je bil cel misijon. Dopoldne je bilo prvo sv. Obhajilo, škofova maša, maša za Jugoslovane... To j bil Haló. Haló v radiju! Haló po časnikih! Škofova maša in obisk v Río Gallegos je redek, še bolj redka pa je maša za Jugoslovane. Prvič se je to zgodilo, zato je seveda zbudilo pozornost. Ponudila sta se mi dva duhovnika iz Córdobe, že moja znanca iz potovanja, ki sta med tem priletela po zraku iz Comodoro Rivadavia, da ona dva prevzameta petje na koru. In sta zares tako krasno zapela, da je bilo nekaj posebnega... Že preje smo bili prijatelji, a od tedaj so nam ostala naša pota ves čas skupna, vse do povratka v Río Gallegos, 10 dni pozneje, ko smo se pač morali razstati, ker sta se onadva vračala z ladjo jaz pa z letalom.

Po sv. maši se je tudi deputacija naših rojakov poklonila škofu, ki nas je nadvse ljubeznjivo sprejel in povedal, da pozna nebroj naših rojakov in po vseh krajih obsežne škofije.

Popoldne se je vršila svečanost v zavodu María Auxiliadora. Slišal sem, da je tam neka "hermana Juana", ki da ima na sebi kaj slovenskega. Zares se mi predstavi sestra s tem imenom.

"Hvaljen Jezus, sestra", sem pozdravil.

Skoro da se je sesedla presenečenja in komaj izgovorila: Amen na veke. Pač je preje mislila na svojo smrt kot na tak pozdrav.

"Vi ste gospod Janez Hladnik?" je vprašala slednjič.

To sem in srečen, da sem vsaj eno slovensko dušo našel tukaj. Nato sva se pomenila in kar solze so ji šle, ko je po 10 letih spet slišala prav slovensko besedo. Zadnjič je govorila slovensko v Puerto Deseado, kjer je bil nekaj časa č. g. Vladimir Zmet, od tedaj pa ni ne govorila ne brala več nič slovenskega, razen kakega pisma od domačih. Je doma od Sv. Gregorja pri Ribnici. Piše se Perovšek.

Končana je bila ganljivo akademija, katero je priredila Katoliška Akcija svojemu škofu v počast in v pozdrav došlim gostom. Preprosta a do dna duše ganljiva beseda škofova mi je pojasnila vzrok navdušenja, s katerim tega res vrednega božjega služabnika narod povsod sprejema. Brez visokodonečih pesniških besed, toda z izrazom, ki pride iz dna duše, dokaže Mons. Esandi, da res ne išče ničesar drugega kot Božje Kraljestvo in njegovo pravico... Spremili smo ga na to v cerkev, kjer je bila priprava za sveto birmo, katero bo podelil naslednji dan. Bilo nas je mnogo duhovnikov, pač nikdar še ne toliko v Río Gallegos, kjer se je vršil nekak predkongres onega, ki nas je vabil v Punta Arenas. 22 nas je bilo potem pri večerji skupaj. Pa smo imeli vsi celo popoldne dela s spovedovanjem birmancev, s poukom in popisovanjem, da smo komaj mogli vsem ugoditi. Moral sem celo odreči večerjo pri rojaku, katero smo preložili na prihodnji dan, ker sem odločil, da bom ndaaljeval pot šele v torek zjutraj, skupno z ostalimi duhovniki, ki so imeli isto pot, a manj komplikacij ker so argentinski državljani.

#### V ČILE GREMO.

V pondeljek so mi izročili slednjič vse pravice. Isto popoldne so odpotovali skavti s svojimi kamijoni. Naš avto in še dva druga bosta potovala v torek 5. febr. na vse zgodaj. Že prejšnji večer je prišel naš voznik in odnesel naše papirje in naložil prtljago, naslednje jutro smo kar sedli in — z Bogom.

Nič prida ne kaže to vreme. Hladno je bilo, tako mi je kar prav prišla suknja, katero sem vzel s seboj "za vsak slučaj". Na zaprta okna je kmalu začelo nalletovati. Slabo!, tako je menil voznik, in tudi pot je tako kazala. Po kolovozih so se začele že zbirati mlakuže, zato smo kar hiteli in na srečo so nas na obeh obmejnih stražnicah prav malo zadržali. Je 370 km. Če nas sredi pota ustavi dež, smo gotovi! Ne bili bi prvi deležni te usode!

Po planjavi so se podili noji in ovce; sem pa tja kak vodni mlin oznanja človeško bivališče; nizki grički, z vrhom črnim kot oglje, menda sami ugasli volkani, vsiljujejo človeku misel na pogorišče. Čudno, da ni drevja, ko je menda vendar deževja dovolj, tako sem umoval, a pri obmejni stražnici sem kmalu doumel zakaj. Ko sem stopil iz auta, mi je silovit veter pognal v obraz deževne kaplje kot z bičem, da me je skoraj



P. Juan entre los compatriotas en Río Gallegos en el parque principal.  
Med rojaki v Río Gallegos 3. februarja.



vrplo, klobuk pa je odvihral nazaj proti Argentini, kot da se boji Čilencev. Šele v zavetju sem vtegnil mirno premotriti položaj! Visoka obrambna stena, vetrobran, kakor jih poznamo iz našega Krasa, stoji na jugozapadni strani čuvajnice, in še skozi vetrobran, mimo njega in čezenj vleče tako nasilen veter, da nas je kar kmalu minila volja, sprehajati se tam okrog. Razumel sem torej, zakaj ni tam drevja. Kjer ga ne odgoje v zavetju nima obstanka. Le ob estancijah, kjer imajo skrb za nasade, more odrasti drevje.

Spet smo sedli in pognali dalje. Sedajle gremo čez mejo, nam je povedal voznik. Mala tablica je povedala, kje je to. Ravno mimo tablice pa je šinil tedaj ponosen gvanako...

Ali je to predstavnik čilske oblasti? je nekdo menil v šali in takoj je beseda dala besedo. Nekateri so menili, da je res tako. Izkazalo se je, da so bili Čilenci tisti, ki so to mnenje zastopali in prav na glas so povedali, da si iz Čile vse želi v Argentino, ki je dežela miru in kruha... Prisluhnil sem govorenju tujcev, kateri očitno potujejo mnogo in poznajo razmere v Argentini in v Čile in se vse drugače izražajo o Argentini, kot pa Argentinci, kateri ne poznajo nič, kako je zunaj v svetu. Vse naslednje dni sem imel enake vtise in sem spoznal, da če bi bilo dano na izbiro provinciji Magallanes, ali hoče pod Argentino ali Čile, da razen uradnikov, ki so seveda uradno dolžni svoji domovini zvestobo, bi vse drugo glasovalo za Argentino.

Jaderno smo se gnali dalje. Sem pa tja smo srečali kak kamijon, s premogom, katerega vozijo iz Natalesa, ali pa z volno. Preprečkali smo nizko gričevje, ki nam je na oni strani odprlo pogled na morje. Pred nami je bila Magaljanova morska ožina, ob kateri smo nato hiteli dalje po cesti, ki se je v dežju že spremenila v tekoč potok. Toda naš voznik je več svojega dela in je junaško vozil po kotanjah z brzino 60 km vse do estancije San Gregorio, ki je last znane družine Menéndez-Behety. Ta estancija, ki je kar celo mesto, z vsemi socialnimi, trgovskimi in gospodarskimi napravami, celo z lastnim pristaniščem, smo hoteli videti. Ljubezljivo so nas sprejeli in kot škofovo spremstvo smo imeli celo zagotovljen tamkaj obed, toda nam se je mudilo, ker če bo tak dež vse naprej, kdo ve, kako bomo prišli do Punta Arenas. Postregli so nam s čajem, pa smo jo ubrali dalje, kjer nas je ustavila spet oblast; že četrta kontrola po potu. Vsaka država ima namreč dve: eno policijsko, drugo pa carinsko. Moje jaslice z vso menažerijo ovac, konj, kamel in s slonom si je srečno utirala pot dalje, toda nekaj le mora biti narobe... Zaprte med dvojno ograjo so nas držali kot konja, ki ga kovač kuje...

Dež je med tem ponehal, zato sem izrabil priliko, da pogledam malo na okrog. Neko grmičje je rastlo tam poleg. Pogledam in vidim črne jagode. "Calafate"

mi povedo. Je užitno! Pokusim... Pa saj to so naše borovnice, naše črne jagode... Samo ne tako okusne, malo bolj vodene. Rastlina ni podobna, ker zraste previsoko in je večletna rastlina, ne kot naše borovnice, ki vedo ostanejo pri tleh in so enoletni grmiček. Kar privoščili smo si jih. Pa gledam ostale potnike, ki so se z mano "pasli", da imajo črne ustnice... Seveda, tako kot nekoč v otroških letih. Ogledalo v avtu mi je povedalo, da sem bil črn tudi jaz... Hm! Sedaj nas pa ne bodo spoznali pregledniki potnih listov!

"Los pasaportes", so nas poklicali. Vse v redu razen... Kako pa je z vami je vpraševal z ostrim pogledom mož postave in gledal sopotnika. Saj to niste vi? Morda radi borovnic, sem menil v šali... Ta potni list je že pred letom ob veljavo?

¡Qué macana!... Ni bilo radi črnih ustnic, temveč radi pleše. Budno oko postave je čisto slučajno opazilo, da med potnimi listi ni nobenega obraza plešastega a med potniki pa je eden... In to se je zgodilo šele na četrtem pregledu! In potem se je izkazalo, da je mož pomotoma dal potni list, katerega je za prijatelja nesel s seboj, da ga da podaljšati, svojega je pa v žepu imel... Sem videl torej, da ni tako strašno važno, če je fotografija točna ali ne, le plešec naj svojo plešo previdno skrije...

Še 100 km pota je pred nami. Kje bomo imeli kosilo? To vprašanje sta rešili dve gospe iz Cordobe. Vedeli sta že v naprej, kako se temu streže 6 ur skupne vožnje je iz vseh sopotnikov, štirih Argentinec, treh Jugoslovanc in dveh Čilencev napravila eno družino. Oni dve gospe iz Córdoba sta nas oskrbeli s servijetami in že smo imeli vsak v rokah okusen sandvič. En jugoslovanski matrimonio je postregel s kapljico vina, od nekod so prišla tudi kurja bederca in tako je bilo za vse dovolj in še ostalo je... Kar zadovoljni smo bili in še veselelo smo zapeli in ker smo hoteli dati čast vsakemu jeziku, ki je bil tam zastopan smo zapeli tudi po slovensko: "na planincih sončece sije... In kar lepo smo jo urezali! Le škoda, da s tem ni prišlo sonce!"

40 km pred Punta Arenas stoji obcestna gostilna. Naši ljudje so. Tako so mi povedali sopotniki in res so nas ljubezljivo sprejeli in postregli s štamparlčkom šnopca... Spet smo jo ubrali dalje. Sedaj ob morju, sedaj spet od morja proč, in v dolgih ovinkih mimo močvirnatih nižin. Spet je začelo deževati, a veter je nekoliko pojenjal. Nenadno je ostala goličava za nami, obdal nas je gozd nizkega drevja, nekak južni hrast, kateri od tam dalje pomeni bogastvo dežele. Je manj vetra in več dežja, zato se kar nenadno spremeni tudi podoba kraja. Pričele so se vasi, njive s krompirjem, ki je bil že osut, z ječmenom, ki je šel že v klasje, polje za ovsom krava na paši... Kar nenadno je bila pred nami vse druga dežela in podobna, pa še kako podobna naši slovenski zemlji v planinskih krajih...

**ILIRSKA BISTRICA - PODGRAJE.** Je bila vsa vas požgana 6/5 1945 od Nemcev, ki so bežali iz Reke in prišli v vas iz Klane. Zgorelo je 53 hiš. Ostalo je 30 domov.

**DR. JOSIP SMODLAKA UPOKOJEN.** Prezidij jugoslovanske narodne skupščine je upokojil znanega dalmatinskega politika Dr. Josipa Smodlaka. Imenovani je bil eden Masarikovih učencev iz Prage in celo življenje velik liberalec. Bil je v političnem življenju velik oportunist. Njegovi sinovi so izraziti komunisti. Po sinovih je postal pod Titovo vlado delegat Jugoslavije pri svetodajnem zboru za Italijo v Rimu. Sedaj je kot tak upokojen.

**BARAGOVO SEMENIŠČE.** Tudi mnogi Amerikanci so darovali za Baragovo semenišče, ki ga je zidal prav pred minulo vojno v Ljubljani škof dr. Gregorij

Rožman. V "Slovenskem poročevalcu" beremo 8. avgusta, da se je tja vselil komunistični ljudski odbor za mestno četrt Bežigrad.

**SPODNJE GORJE** pri Bledu 8/8 46. Piše nečaku 84 letna teta Marija Jan... Janez se je oženil na prazno... Jaka so Lahi ubili 1/12 40 v Ljubljani in njegovega šefa, ko sta šla v Kočevje kupovati žago. Francelj se je tudi oženil. Karta ima inženirja, Marička je v Zagrebu poročena z enim tipografom. Samo jaz in Johanca sva doma. Voča je umrl pred 3 leti v 90 letih.

V Gorjah so Nemci požgali zadrugo, farovž in Černetovo. Na Perničah v Radovni 7 hiš in 24 ljudi. Klmenakova oba so ubili. Kacanova žaga, na fortuni in Mulejeva žaga so proč.

Jurjovčev Cene se je oženil. Johana je šla proč in so jo v Sp. Gorjah ustrelili.

Letina je letos dobra. Žito in rž posebno. Sadje vse visi. Živine pa ni ker so jo morali dati Nemcem in tudi gošarjem. Naš Janez jim je vsak dan vozil kruh in moko v gozd. Sedaj je kruha dovolj ker smo dobili veliko vseg aiz Amerike in Rusije. Prišli so tudi tisti paketi po 300 dinarjev. Je vse sorte noter. V Radovni delajo fabriko za kredo mleti. Štokerke (hlode) vse vozijo iz Pokljuke sedaj z kamijoni. Ne vem kako se bodo navadili kmetje, ki ne bojo zaslužili na furi. Pri vas doma jim gre dobro. Te kličejo da pridi domov, da ne bo šel grunt na tuje roke. Danes je šlo veliko Gorjanov na Triglav, kjer so otvorili novo kočjo. Vsi te pozdravljajo in vabijo, da pridi domov.



# Bajo el Sol Libre

## VIGESIMO PRIMER CAPITULO

Las reses asadas despedían un humo fuerte y oloroso. Por todas partes se sentía su aroma. Trozos de hierba chispeante llegaban hasta la estepa, mientras aquí y allá, volaban las ascuas, iluminando de vez en vez algún arbusto, y el humo se elevaba enseguida hacia las alturas. En los olmos se oía el gritar de los cuervos. Hasta los buitres del Hema llegó la pesada atmósfera de carne asada. En grandes grupos llegaban y rondaban sobre el campo de batalla.

La larga y ancha vía del sur de Mezia era sólo un límite indistinto. No había quedado en pie choza alguna, todas las habitaciones estaban vacías, la llanura hollada, los bosques desgajados. El terror dominaba mediante el ejército esloveno. Cientos de prisioneros permanecían acurrucados, sin esperanzas, y se despedían de todo con amargura en el corazón y maldiciones en los labios resecos. Yacían atados como fardos en los espesos arbustos, bajo el cielo implacable, esperando la realización de su destino. La espada eslovena escribía, bañada en sangre, en todas partes, donde podía, y con furor salvaje, la palabra aterradora: ¡Venganza! La noche encendió antorchas sangrientas y la crueldad de las manos diluyó en el cielo esa palabra: ¡Venganza! Por los huesos de los padres, por el corazón de los hijos y los hermanos, diente por diente, cabeza por cabeza. ¡Día de devolución!

Iztok estaba solo, acostado lejos del gentío, sobre una elevación. Junto a él el yelmo, el escudo desatado y la espada limpia, sin sangre. Las manos bajo la cabeza, cerrados los ojos, el oído sordo al salvaje griterío de la desatada muchedumbre, que en el mareo de la victoria, gozaba el botín conquistado.

Iztok no sentía. Se había vengado por los muertos Svarunes, sus hermanos. Pero esa venganza lo estremecía. Eso no era un ejército, eso no era una batalla, eso era asalto, robo, incendio, saqueo, el ataque de las fieras, el ansia de sangre de los animales del bosque. Sus pensamientos estaban mucho más allá de las antorchas de sangre, su meditar escapaba a los incendiados ramajes, su espada no se había movido desde que los eslovenos y hunos se habían encontrado. La soldadesca gozaba su triunfo, semicansada, y medio ebria, él estaba sobre esa elevación, con el alma sedienta y la mano cansada de no hacer nada. En el fondo de su corazón sintió una profunda tristeza... ¡ojalá viviera el antiguo Hilbudí, que reapareciera él, tan buen guerrero, en las cercanías del castillo, ¡ojalá viviera! ¡Que no fueran deshechas sus cohortes! ¡Que viniera algún otro a reemplazarlo al Danubio! ¡Azbad! ¡Oh! ¡Siquiera si pudiera encontrarse frente a Tuñús! Entonces reluciría su espada, y su mano ya no se sentiría cansada de no moverse. ¿Y si cayera él, el último Svarun?... ¡Qué importaría! ¡Caería un valiente herido por otro valiente!

El corazón de Iztok se lanzó tras el Hema. Le pareció que lo llamaba el destino, los dioses, que le señalaban el camino hacia el sur. La duda se apoderó de su mente. ¿Destino? ¿Dioses? "Ni el destino ni los dioses me llaman. Me requieren el amor a mi pueblo y a Irene. Y tras la voz de este amor iré. ¡Iré! Enseguida correré a ella. Si es necesario, hasta Atenas, y si es preciso caminaré todo el invierno, pero debo encontrarla. Con ella y su ardor volveré. ¿Y luego?... Con el ejército hacia el sur, allá me llama mi amor."

Iztok arrancó con decisión sus manos de bajo la cabeza, se sentó, luego se irguió y contempló el campo de batalla y las hogueras.

¡Basta ya!

En sus rasgos se leía el asco, las náuseas, el cansancio.

"¡Basta de degüello! ¡Ya se vengaron! Ahora quiero pelear. Una lucha que asuste al Emperador, cuando se entere que fueron destruidas sus legiones de hoplitas con la espada del Orión!"

Enseguida tomó el escudo, lo ató fuertemente a su pecho, puso en el cinto la espada, se colocó el yelmo y se dirigió a la soldadesca.

— "¡Los mandaré a casa! Se acerca el otoño. Durante el invierno, los soldados eslovenos de Bizancio les enseñarán el manejo de las armas, mientras tanto, yo iré en busca de Irene. ¡Y cuando vuelva, atacaremos!"

En cuanto Iztok se acercó al ejército esloveno, se dio cuenta que una gran alegría se había apoderado de sus hombres. La soldadesca gritaba de contento y se arremolinaba alrededor de un jinete, que iba hacia los grupos armados, donde Rado comandaba.

¿Quién podía ser?

Iztok se apoyó sobre la fuerte espada y trató de distinguir el jinete entre el gentío. ¿Podía ser un huno? No; no debía ser, la soldadesca lo recibiría de otro modo. Entre los alegres soldados, se distinguió:

— "¡Plunk, plunk, plink, plunk!"

Una voz anciana aunque potente, cantó. Todos entonaron una canción.

— "¡Radován!", pronunció Iztok, en voz alta y alegre. "¿De dónde vient? ¡Vuelve sólo! ¡Vaya sus promesas y sus juramentos... se los llevó el viento!"

Luego recordó a Liubíniza. Lo venció la pena. ¡Cuántos seguidores había enviado por la región, y todos volvían solos. Y solo volvía Radován.

— "Oh, no sólo el Emperador, también Tuñús deberá recordar a la generación de los Svarunes. ¡Maldito seas y venganza para mi hermanita!"

Enseguida bajó de la elevación hacia los soldados. Cuando Radován lo vio, callaron sus cuerdas y murió la canción en la mitad de una palabra. Levantó la cítara alta sobre su cabeza y gritó:

— "¡Iztok, Iztok! ¡La encontré! Por los dioses, arrodíllate como ante el Emperador!"

Llevó al caballo entre los hombres, hacia el hijo de Svarun. Iztok lo esperó. Sintió el calor de sus venas.

— "¡Desmonta, viejito, y cuenta! ¿Dónde está? ¿Por qué no la traes contigo?"

— "¿Por qué no la traigo conmigo? Crees que una jovencita como ella es un perrito que pueda correr tras el caballo? Y hasta un perrito sacaría la lengua y se quedaría entre la hierba. Tan velozmente corría."

Mientras, llegó el músico hasta un grupo de soldados y aquel se enojó:

— "Ayúdenme a bajar, gritones, ¡borrachos! Bien pueden reír ya que se pacen como cerdos jóvenes. ¡Y yo mientras tanto sufro hambre y sed!"

El grupo de soldados se acercó riendo a él y lo alzó de la silla.

— "Despacio!" se quejó luego, "quedaron mis piernas como si fueran de leña, igual que la yegua cuando se encuentra bajo un puente en la mitad de un torrente."

Iztok ordenó enseguida que prepararan para Radován comida e hidromiel.

— "¿No tienes vino?", lo miró fríamente el músico por sobre sus hombros.

— "¡No tengo!"

— "¡Entonces hidromiel! la añoré varias veces... Si no tienes... ¡no tienes!"

Radován siguió a Iztok con paso cansado, mientras se acercaba a sus guerreros. Todos lo saludaron a grandes voces. Cuando se allegó Rado, el juglar se asustó. Iztok en cambio exclamó:

— "¡La encontré!"



Rado tomó la mano del anciano y la apretó, como si en ella buscara a Liubíniza, como si de ese modo la estrechara a sí.

—“¡Padrecito! ¿Dónde está? ¡Díme! Aunque esté en el mismísimo Bizancio, iremos a buscarla. ¡Eseguida!”

—“¡Huracán! Soporta un poco hasta que tome aliento. Y después tendrás que soportar otro poco más. Antes quiero hablar contigo, ¡Iztok! Por los dioses, que gritarás y saltarás como un cabrito cuando sepas lo que llevo en el corazón.”

Significativamente llevó las manos al pecho, donde descansaba la carta de Epafrodit.

Cuando Radován se satisfizo con la carne y la hidromiel y supo todas las novedades, cómo atacaron a los hunos, cómo saquearon y robaron, entonces hizo una seña a Iztok, como un hombre que tiene algo importante que decir, y los dos se alejaron de los soldados.

—“Como te dije”, habló el anciano por el camino, “preparate a la alegría, para que no se maree tu cabeza. Oirás grandes secretos y los leerás.”

Miró alrededor y sacó del pecho la carta de Epafrodit. Iztok reconoció enseguida la letra. La felicidad brillaba como un sol en sus mejillas. Las líneas secas, no leídas aún, le daban tantas esperanzas, que sus dedos temblaron cuando desenrolló el pliego. Radován estaba parado delante suyo, satisfacía sus ojos contemplando la felicidad de Iztok y viendo los frutos de su propio cansancio.

Epafrodit escribió primero su propio salvamento, luego cómo salvó a Irene que vivía junto a él en Salónica. Terminó la carta de este modo:

“Ven, entonces, tú, el elegido por el destino, ¡y castiga! Levanta a tu pueblo este mismo otoño. ¡No temas al fuerte! No tiene soldados. Belizar está abandonado en Italia. Corre el rumor de que escribió al Emperador: “Si quieres que siga peleando, envíame soldados. Si quieres que vivamos, envíanos comida!”... Ya ves, llegó el día. ¡Ven y ataca! Las viñas están maduras. Entre tus laureles, tejerá Epafrodit una flor blanca, Irene. ¡No tarden! Mis fuerzas me están faltando. Ya me invita Harón a que suba a su barca para llevarme a través de los lindes de la vida. Cuando los bendiga a tí y a Irene, diré con Pablo: Triunfé en una lucha hermosa, terminó el camino, ven muerta!”

Cuando Iztok terminó de leer, apretó con fuerza entre sus dedos el pergamino, sus ojos, pendían de las líneas, de las palabras. Las sombras se movían ante él como en un sueño. Leyó dos, tres veces, su pecho se ensanchaba, respiraba siempre más profunda y rápidamente, no cabía en sí de alegría el corazón del héroe. Rebosaba de felicidad. Mareado, abrió los brazos y buscó a Radován, lo abrazó a sí, sobre el frío escudo, tanto, que el viejito se quejó.

—“Padrecito, haces maravillas.”

—“¡Estos son sueños, hijito!”

—“Si fuera emperador, no podría devolverte tanta alegría cuanta me diste. ¡Serás honrado y glorificado por las generaciones de los Svarunes!”

Iztok, momentáneamente, olvidó a Liubíniza. Pregunta tras pregunta llovió sobre el anciano. ¿Cómo le dieron la carta? ¿Vio a Epafrodit? ¿Tal vez a ella misma? ¿Está contenta? ¿Está sana?

Pero Rado no olvidó a Liubíniza. Desde lejos observaba a Iztok y Radován. La incertidumbre, el temor y la esperanza llenaban su alma. Esperó, miró, sus pies comenzaron a



Las manos de Rado temblaron . . . El dolor se reflejó en su rostro . . .

moverse, se acercó siempre más. Vió cómo leía Iztok, cómo abrazó a Radován, cómo pareció brillar el sol en su pecho. Se separó de los soldados que aguardaban y se fue acercando a Radován e Iztok.

—“¡No soportó más! ¡Díme, padrecito! ¿Dónde está Liubíniza?”

Entonces se despejó la mente de Iztok, como si en medio de su dulce embriaguez, hubiera caído una gran gota de amargura. Radován se sintió imposibilitado, incapaz de sostener la mirada de Rado. Todos callaron por un momento. Un negro presentimiento cerró la garganta de Rado, se inquietó su corazón y se nubló su frente.

—“Padrecito, tú escondes un secreto. ¡Ha muerto!”

—“Los dioses la guardan”, respondió el juglar temeroso y dulcificado.

Los ojos de Rado relampaguearon. Furioso golpeó en el suelo con el pie, levantó los puños y se irguió frente al músico con todo su cuerpo, su respiración agitada cubría de calor el rostro de Radován.

—“¡No lo ocultes!”, gritó con dolor, “¡Te mato!”

Iztok se interpuso entre el músico y el irritado joven. Radován se apresuró a contar cómo buscó a Liubíniza, cómo la siguió y encontró a su caballo, que murió, pero a ella no la pudo encontrar. Calló todo lo referente a los íobos.

—“¡Los dioses la cuidan! ¡Numida la busca!”, mintió atemorizado. “La busca y la encontrará, así como encontró a Irene.”

Las manos de Rado temblaron, sus músculos se relajaron. El dolor se reflejó con mayor fuerza en su rostro. Entrecorcaron sus dientes.

—“¡Perdida! ¡Te vengaré, Liubíniza! Iztok, yo iré tras Tuñús y tras ella!”

Se volvió, estremecido el cuerpo. Iztok le tomó de la mano.

—“¡No irás sólo, iremos todos!”

Ese mismo día reunió Iztok a todos los caudillos en consejo. En armonía y acuerdo, aceptaron sus propuestas sin hablar. El pueblo creía en él, por el triunfo que había obtenido siguiéndolo. Iría ciegamente tras él, aunque fuera a los brazos de Morana.

(Continuará)

Traducción de DARINKA CEHOVIN

**NOVO MESTO.** Piše sestra bratu: Prejeli smo paket. Vse prav pride. Volne ni nikjer dobiti, zato tako prav pride . . . Živelí smo v silnem strahu in v lakoti . . . Ko so prišli partizani, po razpadu Italije, so Nemci mesto bombardirali s 7 letali čisto nizko eno uro. Ubityh je bilo 98 civilov in 1 partizan. Čez 6 tednov so prišli s tanki in kanoni. Tedaj je bilo strašno

ljudi obešenih. Vsi, ki so imeli kake uniforme, tudi vse odnesli . . . Potem so le forme. Povsod sama smrt. In iz domov so tali zavezniški avijoni. Včasih smo jih našteli do tisoč. Mesto je bilo 16 krat bombardirano . . . Imam umetne zobe, za denar ki si mi ga poslal. Vse zobe sem zgubila. Zbili so mi jih v ječi . . . Štefka.

**VOLČE** pri Tolminu. Umrí je + Ivan Kragelj, star 62 let. 10/6 1941, od bolezní. Žaluje za njim hčer Antonija por. Colja v La Plati.

Sin + Mihael-Franc Kragelj je bil ubit v Abesiniji l. 1942.

Pri Jarčku (Jug) je pomrla vsa družina: oče, 2 sina in ena hčer. Ostala je samo mati in nevesta.



**VRHNIKA.** Premehki sodnik obsojen. Milan Tominc je vodil obravnavo proti vrhniškemu lekarnarju Stankotu Hočevarju, obdolženemu, da je bil belogardist. Ker mu je sodnik odmeril premajhno kazen in bil preveč popustljiv proti kaznjencu med tem, ko je bil v preiskovalnem zaporu, je bil nato obtožen sodnik sam in obsojen na dve leti zapora.

**GLOBOKO PRI BREŽICAH.** Med vojno so bili skoro vsi domačini preseljeni v Nemčijo. Po povratku se je vse pognało na delo in sta sedaj v ponos kraja šola in gasilski dom, obe zgradbi močno poškodovani, a sedaj že lepo obnovljeni. Polje je spet obdelano in vinogradi obnovljeni. Igro "Divjega lovca" so morali kar petkrat ponoviti. Tudi "Razvalino Življenja" so igrali letos z izrednim uspehom.

**TOPLICE DOLENJE.** Letos je bila stoletnica šole, ki bi morala biti v resnici že 15. jun. 1943 leta.

**NOVO MESTO.** Polje je bilo letos do 90% spet obdelano. Mogoče je bilo to s traktorji, katere je dala oblast na razpolago. Hlevi so še precej prazni. Ni plemenske žirvine. Na sejmih v Novem mestu. Šent Jerneju in Černomlju je bilo prodanih precej plemenskih puiskov. Ustanovljenih je že 16 živinorejskih združenj. Stanje kurjereje se bliža že normalnemu.

**RIBNICA-LAZE.** Posledica splošnega zastoja gospodarstva je nadlega z divjimi prašiči, ki ogrožajo gospodarstvo, katero se polagoma obnavlja.

**200 SLOVENSKE OTROK V ŠVICI.** Rdeči križ je 7. maja odpeljal 200 jetičnih otrok v Švico na zdravljenje.

**KNJIGO O DACHAU,** o trpljenju naših izgnancev v Nemčiji pripravila pisatelj Ludvik Mrzel, upravnik narodnega gledališča v Mariboru.

#### PRIHOD PRIMORSKIH OTROK V LJUBLJANO

V Slovenijo je prispela večja skupina primorskih otrok, ki so izgubili očeta ali mater v narodno osvobodilni borbi. Otroci bodo razmeščeni v dežjih domovih in tri družinah, ki jih bodo brezplačno oskrbovale. Mnogi begunci s Primorske, ki so morali bežati pred fašisti in žive že več let v Jugoslaviji, so se prijavili da vzamejo te svoje mlade rojake k sebi.

**HALOZE, LESKOVEC PRI PTUJU.** Prejel Andrej Kranjc od brata, ki je bil prete v Argentini: . . . Novosti Ti nimam javiti kot to, da sem jaz ostal živ in zdrav. Cel čas sem bil doma. Mašek so mrl. Franček nič ne piše. Zela sta je švabska vojska. Po mestu are bolj slabo v Halozah na nam ni nikoli falilo. Vina in sadja je bilo dosti. Rad bi tja prišel, da bi se tam v Prensi zahvalil, ker je Argentina prva poslala moko in cukrer v naihujši sili, to minolo leto. Zafali se v imeni seh nas Jugoslovanov.

Jožek Pepini te pozdravlja. Sedaj je rihlar. Sosed Drašek je v Ljubljani. Pred enim tednom sem šel po cement v Ptuj. Bom pivnico velbal. Lauski vinski pridelak je bil tak kot 1917. Izvrstno. Prodaja se po 40 Din. Pošli mi naše časopise. Pozdrav vsem, posebno Vindiševim.

**IZ ERZELJA.** Mrtvi so: Pepi in Stanko Ferjančič (Skvarčevi). Mirko Ernestkov, Sander in Franc Vovkovi, Jože in Viktor Turkov, Ivan in Francko Repcev. Albert in Loize Poljšak, Franc in Loize Bolžinova. Stanko Metod S. Ivan Ernejev, Franc in Ivan Uršen. Stanko Petrov iz Tabra, Ivan in Loize Merkantov, Jože in Loize Štefanjev, Rudolf in Dušan Stegovec in teta Hana Vovkova, ustreljena od četnikov.

Verčonovi so bili skoro vsi odpeljani v Italijo. v 10 minutah vzeli slovo.

Že 1942. smo videli zarjo svobode v

partizanih. Vsi smo bili z njimi. Distrito partizano so imenovali naš kraj. En partizan je ušel k Italijanom in nas izdal. 8/3 1943 zjutraj ob 6h so pridrveli fašisti in karabinerji. V 10 minutah smo vzeli nekaj obleke. Pogrnali so nas v šolo, nas popisali, nato v Gaberje, tam na kamjone — v Trst.

Vzeli so nam živino, prašiče, prav vse živali. Pohišstvo in orodje so nam sorodniki spravili.

V Trstu so spustili Mico s hčerko Verico in očeta Verčona (radi starosti), a domov niso smeli. Nas tri sestre zaprli za 8 dni. Poim v Italijo med tisoče drugih, kjer smo lahko prejeli pakete. Vse ženske iz Erzolja smo bile tam (pri Napoliju). Moški pa k vojakom ali na delo.

Konec vojske smo prišli domov. Dobili smo v odškodnino za 4 lepe krave eno staro kravše. Sedaj pa imamo že dve kravi, 2 junički in 2 svinji.

**IZ HOTEĐRŠICE** so Korčetovi ob gostilo in vse. Julka je v Lagatcus trafiko in skrbi za vnuke. Zet (Petrovič iz Borovnice) je zginil lani v maju s tisoči drugih.

Sin Ivan se bo menda kmalu vrnil iz Nemčije, kjer je bil v kazenskem taboru.

**ČILE.** Prečastiti Gospod, sprejmite vnovič naše pozdrave, kakor ste želeli da se Vam oglasimo kakšen krat. Tu Vam sporočamo nekaj domačih novic: **KLANEC,** 4. oktobra 1946. Nam piše naš predragi oče, Janez Metlika. Naša Antonija Metlika, ki je bila poročena z nekim železničarjem v Novem Mestu, je umrla prve dni aprila . . . Stanka služi pri železnici kot kuharica v Kozinskem kolodvoru. Vlado pa je privatni mizar. Zorka Koznarjeva se je poročila v Ljubljano. Do sedaj smo vam morali pisati samo po navadni pošti, ker zračna pošta je bila zaprta 5 mesecev. Pri nase je vse po starem. Spravili smo vse pridelke, hvala Bogu. Letna je precej dobra, čeravno zaradi suše nimamo otave in zelja; pa Bog bo že poskrbel.

**NOVOMAŠNIK.** V Cisterni (Santiago - Čile) bo 1 dec. posvečen za mašnika Jan Nemeček (Čeh) ki pristaja v Magallanes in Alojzij Čičon W. (Poljak iz Šlezije).

**IVAN METLIKA** pa bo tedaj posvečen za subdijakona in se pripravlja v molitev rojakom iz Klanca.

**STARI TRG PRI LOŽU.** Imamo samo enega duhovnika. Kavlana Kramarča (iz Radovice) so zaklali na postelji 1. 1943. Župnik Presetnik (iz Ježice) je zaprt, tako da imamo samo enega duhovnika. Cerkev na je bolj polna kot nikdar, posebno ob sobotah, ko opravljamo pobožnost sobot na čast Mariji Fatimski, kakor so nam naročili škof Rožman.

**NOVO MAŠO V TRNOVEM** pri Kobaridu je imel **ANTON MELINC** (Pavelnov) 22. junija. Z novomašnikom se je radoval ves narod.

**40-LETNICA MATURE.** — V juliju 1906 je na goriški gimnaziji 30 osmošolcev izdelalo maturo. Bili so takrat mešani na gimnaziji Slovenci in Italijani. Od 30 jih je v 40 letih umrlo 11. Ostali so se domeni, da praznujejo 40 letnico 6. avgusta v Gorici. Toda prišlo jih je le devet. Od Slovencev le sodni svetnik dr. Bogataj, profesor Pavšič, novinar Polde Kemperle in odvetnik dr. Komavli. Iz Jugoslavije ni so mogli priti, ker jim oblast prehoda ni dovolila.

**RUŠENJE BOROVNIŠKEGA VIADUKTA.** Od Preserja do Borovnice, nova železniška proga, se bo ognila znanega borovniškega mostu. Sedaj so ta most podrli. 17. julija so zaminirali prvi del, ki se je zrušil na potok Borovniško.

**NA VRHNIKI GRADE** tovarno usnja. Vrhnika je imela znano Polakovo tovarno usnja. Kasneje je ta nehala z de-

lom. Sedaj hočejo na Vrhniko usnarstvo obnoviti. Začeli so z zidanjem novega dela tovarne za svinjske kože.

**ZDRAVILISYE SLATINA RADENCI** je obnovljeno. Vse je znova očiščeno in urejeno. Radenci so znani zlasti po svoji zdravilni vodi, slatini.

**DOLENJSKE TOPLICE** tudi znova delujejo.

**HIDROCENTRALA V MOSTAH.** — Že pred poprejšnjo vojsko je začel takratni deželni odbor z elektrifikacijo Kranjske dežele prav v Mostah na Gorenjskem. Takrat so zajeli v tem kraju pritok Save Završnico. Že takrat so imeli načrt, da zajamejo kasneje pod Mostami tudi Savo Dolinko. Pred to vojno so bili že izvršeni podrobni načrti, vendar je vojska prej prišla kot se je začelo z deli. Sedaj se je pokazala potreba, da se projekt takoj izši in nova vlada je že začela z deli na tej novi hidrocentrali.

**RADIO TRST II** je bil otvoren 6. junija in oddaja večinoma v slovenščini in sicer na 411 m in 731 kilociklih. Znano je da Radio Trst I oddaja v italijanščini. V Poli pa je tretji zavezniški radio ki oddaja dvojezično in v zvezi s Trstom.

**SLOVENSKE ŠOLE** delujejo sedaj redno po vsem ozemlju, kjer je kaj Slovencev in tudi v tržaškem mestu so sedaj po vseh delih slovenske šole. Zavezniška oblast je dala ponatisniti slovenske šolske knjige. Partizanski učitelji so hoteli upeljati knjige iz Jugoslavije, ki so v komunističnem duhu, čemur so se pa zavezniške oblasti odločno uprle. Zaradi spora, ki je iz tega nastal so oblasti zaprle šole v Barkovljah, pri Sv. Ivanu in na ul. Sv. Frančiška v Trstu, dokler niso starši podali zahtevane izjave da sprejmejo predpisani pouk.

**GRGAR JE POSTAL SLAVEN.** V mirni kmečki vasi se je naselilo nebroj pisaren, ker je Grgar postavljen prehodno kot sedež okrajnega glavarstva, in je tam kakih 70 uradnikov raznih kategorij. Kadar bo izročena Jugoslaviji Gorica, je namenjeno preseliti tiste urade v mesto.

**V AJDOVŠČINI,** kakor piše privatnik, so trgovine kaj slabo založene. Vse police in predali, prazne. Za okupacijske lire, katere je upeljala v coni B jugoslovska blast, se kar nič ne dobi. Italijanskim liram boja več zaupajo trgovci.

**TRST IN GORICA.** Vpričo težkega položaja, ki je zavladal po vsem Goriškem radi najnovejših dogodkov, je sedaj večina naroda začela centralizirati svoje prizadevanje v tem smislu, da naj se tržaški državi priključi tudi Gorica in čim več slovenske zemlje.

**TRIDESETLETNICA.** 9. avg. so goriški Lahi izposlovali dovoljenje za proslavo 30 letnice "osvoboditve Gorice". Slovencem je seveda to udarec v lice in je zato naravno, da je ves narod bil nevoljen radi tega in je zato ob priliki manifestacije prišlo do težkih izgedov na goriških ulicah.

**PEKLENSKI STROJ** v goriškem hotelu "Pri Univerzi". Ta hotel je zbirališče slovenske demokratične stranke, ki je opozicija komunistom. 11. jul. je tam eksplodirala bomba, 15. julija pa je bil podtaknen peklenški stroj, ki so ga pa pravčasno odkrili, tako da so preprečili škodo življenj, toda eksplozija je vseeno naredila precej materialne škode.

**CESTE GRADE.** Slovenska mladina se je posebno izkazala z udarniškim delom v gradnji cest Ljubljana-Ježice, Ljubljana-Vrhnika, ter železnice Semič-Dubnjaci in Preserje-Borovnica. V Mariboru pa je njena zasluga obnova hidrocentrale na otoku. V kratkem se bo delo nadaljevalo na cesti proti Postoini, ki jo bodo razširili na 12 metrov, 6 m bo krajnega cestišča za kolesarje.



**SEŽANA, ŠTJAK.** Prejela Angela Može, od sestre, ki je z družino v Riccione, kjer ima mož službo. 5000 lir ima na mesec. Oče Francov je umrl, star 30 let. Naša mama še živi. Ima 78 let. Med vojsko smo imeli strašno . . . Mislili smo na hitro spremembo po vojni, pa je vedno slabše. Vsega nam manjka. Za široke sem naredila nekaj obleke iz vojaških cunj . . . Vojska nas je pokvarila na duši in na etesu.

**PREŠERNOVA STOLETNICA.** Prihodnje leto bo 100 let, ko so izšle prve Prešernove popolne poezije. Dve leti pozneje je Prešeren umrl. Da s ta dogodek primerno proslavi, je bila že izdana naloga dr. Slodnjaku, ljubljanskemu knjižničarju, da naj preskrbi za sodobno izdajo Prešerna. Poezije, v popravljeni in sodobnosti prilagojeni izdaji so že izšle. Glede nekaterih izrazov, kot posebno v Krstu pri Savici "ki up sreče onstran groba v srcu hrani" postavlja Slodnjak trditve "da tega Prešeren ni zapisal iz prepričanja". Poezije so izšle v 20.000 izvodih.

**BAN DR. PIRKMAJER** je bil tudi deložen Dachau, ker so ga Nemci obdoližili, da dela za Angleže. Po zlomu se pa ni vrnil domov, ker je bil pri partizanih slabo zapisan. Postal je nato predsednik mednarodne zveze internirancev, kasneje ga je UNRRA postavila za rektorja svoje univerze v Münchenu, toda na zahtevo partizanskih oblasti je bil iz tega položaja umaknjen in je sedaj spet v Dachau, kjer čaka končne usode, ker je obtožen kot vojni zločinec.

**PRVI MAJ V LOŠKI DOLINI.** Iz slovenskega Poročevalca povzamemo: Na čelu je bilo 40 konj, nato šolska mladina. Njej je sledila "fizkultura", ki je nadomestila Orle in Sokole. Ta "fizkultura" je imela skupine: turiste, smučarje, kolesarje in otroke z lesenimi puškami (moške in ženske). Sledile so razne skupine: gozdarji, tesarji, nato velikanski voz, ki je predstavljala požgani Lož, zidarji iz Babnega polja, starotrški voz s kosci in grabljicami, z jerbasi na glavi, žanjice, krojači in šivilje, predice in terice, nato partizanski isotor in na koncu kmečka ohcet.

Teden pozneje se dopisnik pritožuje, da je še vedno reakcija na delu, ker ljudje nič radi ne hodijo na mitinge in da kritizirajo sklepe.

**V DARUVARJU** so imeli Salezijanci zavod, iz katerega so se morali izseliti, ker je bil "Marijin dom" konfisciran. Marijine podobne so v slovenski procesiji prenesli v farno cerkev, pri čemer je prišlo do napada in je bil župnik težko ranjen.

**V BANJALUKI**, v Bosni in okolici so bile vojne grozote najhujše. Tam so se odigravali najbolj okrutni prizori bratomorne borbe med Srbi in Hrvati. Katoličanov je bilo tam 1. 1940 130.000. Preživelo jih je samo kakih 40.000 in se dobe cele va si, kjer ni niti enega odraslega možkega. Vršili so se masni pokolji do tisoč oseb na-enkrat.

**DRUŠTVO SLOVENSkih KNJIŽEVNIKOV** je na rednem občnem zboru v juniju izvolilo tale odbor: Predsednik Miško Kranjec, iz Velike Poljane pri Turnišču v Prekmurju, poznan po svoji levičarski usmerjenosti že izpred vojne in je bil med najbolj produktivnimi partizanskimi noveliseti med vojni. Podpredsednik je Franc Koblar, svoj čas urednik katoliškega Dom in Sveta. Doma je iz Železnikov. Tojnik je komunist Janez Logar. Tudi ostali člani so vsi levičarsko orientirani.

V Mali Biblioteki Marksizma je izšlo že šest zvezkov glavnih komunističnih ideologov: Abalina, Dimitrova, Lenina in Stalina.

V ŽALNI je viadukt že obnovljen. Bil je namreč porušen in je bil s tem prekinjen promet na dolenjski železnici. 150 m dolgi most je bil odprt v juliju.

V ZAGRADCU je bil tudi porušen most čez Krko in je sedaj že novi izročeni prometu. Dolg je 33 m.

V ŠTORAH PRI MARJBORU je spet stopila v obrat topilnica (martinovka), ki so ji dali ime "partizanka". To je največja železna topilnica v Jugoslaviji.

"VIPAVEC" se je imenoval domobranski list, katerega je urejeval DRAGO PETKOVŠEK. Njega sta hotela nasilno ugrabiti Ivan Saksida in Herminij Bratuž, kar jima pa ni uspelo in sta prišla zato pred zavezniško sodišče.

NOVO MAŠO V TRSTU je imel pri sv. Ivanu 7. julija domačin Marjan Hrovatica.

PASTIRSKO PISMO je bilo prebrano po vsem Goriškem 30. junija, kjer je bilo povedano, da se ne more cerkveno poročiti, ne prejeti nobenega zakramnta, kdor je član v kaki sovražni organizaciji. V Kobaridu je to dalo povod za zbiranje podpisov proti dekretu, ki je tam že 21 let in ki narod dobro ve, kaj je trpel pod fašisti. Tudi v drugih krajih se vrše podobne stvari.

**OSEBNE VESTI IZ GORIŠKEGA JAVNEGA ŽIVLJENJA.** — Dr. JOŽE BITEŽNIK, ki je bil svoj čas tajnik slovenske politične organizacije na Primorskem, se je pred kratkim vrnil v Gorico. Dr. Bitežnik je zapustil Primorsko 1930, ko se je fašizem pripravljal, da zada goriskim Slovincem smrtni sunek.

iŠrijo se vesti, da se vrne v Gorico dr. BERTO BESEDNJAK, nekdanji slovenski državni poslanec v rimskem parlamentu. Dr. Besednjak je bival zadnja leta v Belgradu. Deloval je pred to vojno kot zastopnik slovenskih manjšin na raznih mednarodnih konferencah.

Nekdanji poslanec v rimskem parlamentu VIRGILIJ ŠČEK je odšel 16. julija v Ljubljano.

**UGRABLJENA PROTIKOMUNISTKA.** — Zadnje dni julija je tajna partizanska policija v DUTOVLJAH na Krasu prišla domačinko Angelo Šuc in jo odgnala neznanokam. Nesrečna mladenka ni zagrešila drugega kot da je bila zvesta in delavna članica Marijine družbe in je kot taka širila in razdeljevala verski tednik "Slovenski Primorec", ki ostro nastopa proti komunizmu.

**ŠKODA, KI JO JE POVZROČIL NACISTIČNI TEROR KOROŠKIM SLOVENCEM.** V zadnjih dneh marca je bila v Celovcu skupščina Prosvetne zveze za Slovensko Koroško, ki jo je angleška vojaška uprava 9 mesecev po kapitulaciji nacistične Nemčije končno dovolila. Ta skupščina je bila prva po devetih letih prisilnega kulturnega molka koroških Slovincem.

Na skupščini sta bivši predsednik dr. Josip Tišler in sekretar dr. Vinko Zwitter poročala o izgubah in škodi, ki so jih nemški "nosilci kulture" prizadejali slovenskim kulturnim društvom in ustanovam v poslednjih letih.

Slovincem je bilo med vojno prepovedano vsako kulturno delovanje. Prepovedano je bilo poučevanje slovenskega jezika, prepovedan vsak tisk, zaplenjeni so bili vsi slovenski ljudski domovi, vse knjižnice in ves inventar. Kaznovali so celo ljudi, ki so govorili slovensko.

Pred nastopom nacizma so imeli koroški Slovenci 35 kulturnih društev. Dvajset predsednikov teh kulturnih društev je bilo interniranih in izseljenih, trije so bili zverinski ubiti, dva pa sta padla kot partizanska borca. Izmed članov zadnjega osrednjega odbora Prosvetne zveze je bilo 8 izseljenih in interniranih, 2 pa so ubili nacisti.

**MEHIKA ZGRADI JUGOSLOVANSKO TOVARNO.** — To se sliši malo čudno, pa bo le najbrž prišlo do izvršitve. Znano je, da so se obvezale vse države, ki same ne prejemo pomoči od UNRRA-e, da prispevajo v skupni fond UNRRA. Vsaka država je imela prispevati po do-

ločenem ključu in sicer 1 procenti narodnega dohodka, računano po letu 1941. Tako je z manjšim zneskom tudi Mehika dolžna prispevati. Ne prispeva pa v denarju, ampak hoč v blagu. Tako je prišlo do dogovora med UNRRA in Mehiko, da ta postavi v Jugoslaviji, kot svoji prispevek k UNRRA, tovarno za steklo in sicer v Subotici v Vojvodini. Tovarna bo izdelovala pred vselej steklo za razne kemikalije. V Subotici je bila že poprej podobna tovarna, pa je bila med vojsko uničena.

**OTROCI IZ BOSNE V SLOVENIJI.** V Bosni je baje v vojni dobi izgubilo očeta in mater 15.000 otrok in 59.000 jih je zgubilo enega izmed staršev. 4.000 od teh otrok so spravili v Slovenijo, da jih tam prehranijo in vzgoje.

**ZA ZDRAVSTVENI PROGRAM** v Jugoslaviji znašajo stroški UNRRA 21.619.100 dolarjev. Do 31. maja 1946 je UNRRA od tega že dala 11.098.000 dolarjev.

**ZADRUŽNA IN KMETIJSKA BANKA V LJUBLJANI.** — Tam, kjer je bila poprej v Ljubljani Slovenska Zadržno-gospodarska banka je danes državna banka z imenom "Zadržna in kmetijska banka". Ta likvidira slovensko banko in prenaša premoženje v Belgrad.

Ta banka daje posojila tudi za nabavo blaga, ki ga je dala UNRRA v Jugoslavijo. Ameriško blago, ki pride v Jugoslavijo po tej organizaciji po večini potem država proda ljudem.

**BUČNO OLJE** je zelo priljubljeno na Štajerskem. Skoro vsak kmet je pridelal in posušil toliko bučnega semena, da je imel dovolj domačega olja. Male tovarne za olje so že v precejšnji meri nadomestile domače stiskanje bučnega semnja. Kmet je mogel kar zamenjati seme za olje. Glavna tovarna za bučno olje je v SLOVENSKI BISTRICI. Na Kranjskem je bilo to olje zelo malo vpeljano. Sedaj delajo na to, da bi se bučno olje udomačilo tudi na Kranjskem, kjer drugih olj primanjkuje. Kmete navajajo, da zbirajo bučno seme in da ga zamenjajo "Naproz" u (Nabavna in prodajna zadruga) za olje.

**BOGATO ŽIROVO LETO** je dalo povod, da navajajo ljudi k zbiranju žira. Na Slovenskem je precej bukovih gozdov in bi se dalo, kot pišejo, nabirati na stotine in stotine vagonov žira. Tudi polhov, ki se hranijo in debele z bukovim žirom, je letos silno veliko.

**VIDEM PRI KRŠKEM.** Tovarna celuloze je že v polnem obratu in izdelala poročilih iz Slovenije več kot je izdelala pred vojno.

**ČRNO MELJ.** — Sadjarska in vinarska zadruga "Belsad" v Črnomlju je nedavno pričela graditi zadržno tovarno za predelavo sadja, izdelavo sadnih sokov, marmelade in sadnih konzerv. Gradbene stroške bodo deloma kriili z zadržnimi deleži, deloma s prostovoljnimi in brezplačnim delom ter s posojilom. Stroj za predelavo sadja je dala na razpolago ministrstvo za industrijo in rudarstvo. Tovarno bodo zgradili v dveh etapah. Prvi del tovarne bodo dogradili do letošnje jeseni, tako da bo tovarna lahko predelovala že letošnji sadni pridelek.

**V PREVALJAH** v Meziški dolini skušajo vpeljati lesno-produktivno zadrugo, ki naj bi oskrbovala in prodajala les iz okroglo 4000 ha dobro zaraščenega gozda. Ministrstvo za gozdarstvo je dalo zadrugi na razpolago začasni kredit en milijon dinarjev. V preteklem letu je zadruga prodala 5000 kubičnih metrov lesa. Člani zadruga so mali kmetje.

**ŠTEMPEVOST NA ŽELEZNIŠKI PROGI** med Borovnico in Logatcem je tudi popravljen. Ta most je bil med vojsko 4krat porušen, pa vselej zasnovo popravljen. Zrušili so ga ameriški aeroplani.



AMARO  
MONTE CUDINE  
AZAFRAN  
MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. E. Ltda.

Capital 1.000.000 \$.

BELGRANO 2280

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,  
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

Recreo "EUROPA"

RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni  
Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—,  
otroci \$ 0.50.

U. T. 749 - 0589 — TIGRE — FCCA.

"DUHOVNO  
ŽIVLJENJE"

CORREO  
ARGENTINO  
Suc. 13 (B)

TARIFA REDUCIDA  
Concesión 2560

"LA VIDA ESPIRITUAL"  
Pasco 481, Buenos Aires, Argentina

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6004

Buenos Aires

ESNEA

PERIODICO SEMANAL

aparece los días 3 - 10 - 17 y 24 de cada mes.

Dedicado exclusivamente a la Industria Lechera y a la Granja.

Consultorio Técnico, Industrial y Veterinario - Análisis, etc.  
GRATIS PARA LOS SUSCRIPTORES

PRECIO DE LA SUSCRIPCIÓN \$ 10.— ANUALES

Redacción y Administración:

MORENO 2718 — U. T. 45-3503 — Buenos Aires

"PROJEKTIVNI ZAVOD SLOVENIJE" je naslov novega urada v Ljubljani. Namen te nove ustanove je, da pri obnovi in gospodarski zgraditvi države preučuje, sestavlja in nadzira razne načrte pri obnovi javnih naprav. Ima tudi nalogo, da dvigne kakovost načrtov z metodo kolektivnega dela in specializacije. Temeljno glavnicno milijon dinarjev je dalo ministrstvo za gradnje.

ZAGORJE IN KAKANJ. Tekma je na dnevnem redu partizanskega življenja. Tako so tekmovali tudi delavci po rudnikih. Izkazalo se je, da so bili enaki rudarji iz Zagorja in iz rudnika Kakanj v Bosni. Tretje mesto so odnesli v Velenju. Poleg udarništvu skuša komunizem dvigniti produkcijo tudi s temi tekmovanji.

PRIPRAVA NA VOJSKO? Zvezni svet in Svet narodov FLRJ sta nedavno sprejela zakon o dopolnjevanju oborožene sile z jezdno, vprežno in tovarno živino ter s prevoznimi sredstvi. Vsa jezdna, vprežna in tovarna živina in prevozna sredstva v Jugoslaviji so sestavni del jugoslovanske oborožene sile; v pripravi, mobilnem in vojnem stanju morajo vse državne ustanove in zavodi ter vse fizične in pravne osebe na ozemlju Jugoslavije dati oboroženi sili na razpolago vsa omenjena sredstva.

LJUBLJANSKI GRAD SPREMENJEN V MUZEJ. Staro idejo, da naj bi ljubljanski grad postal muzej, hoče sedanja vlada izpeljati. Na gradu stanuje sedaj okrog 500 ljudi in jih bo treba seveda izseliti kar bo težavno v času, ko tako pramanjkuje stanovanj. Grad izvira iz 17. stoletja. Zasnovan je bil v baročnem slogu. V začetku 19. stoletja so ga predelali v državno kaznilnico. Takrat so dozidali vzhodni trakt, ki ga bodo sedaj porušili, na njegovem mestu pa bodo zgradili nov trakt z veliko razstavno dvorano. Za prenositev gradu v centralni muzej narodno-osvobodilne borbe je vlada LRS odo-

brila kredit 20 milijonov din. Prosvetni minister dr. Ferdo Kozak bo imel nalogo nadzirati preurejevalna dela s kulturno zgodovinskega stališča ter skrbeti za organizacijo muzeja. S pripravljanimi deli so že prišli. Sedaj je zaposlenih 20 delavcev. Kasneje pa bo delalo okrog 70 delavcev in strokovnjakov. Letos bodo preuredili južni trakt, odstranili vzhodni ter zgradili razstavno dvorano. V prvi etapi bodo izselili 6 družin, ostalih 70 pa bodo preselili prihodnje leto.

KOLINSKA TOVARNA HRANIL v Ljubljani. Kdo na Slovenskem ne pozna Kolinske tovarne za cikorijske? To tovarno je razrušila eksplozija, ki je nastala na ljubljanskem kolodvoru par dni potem, ko so partizani zavzeli Ljubljano, ko je eksplodirala municija, naložena na nekem vagonu. Sedaj so to tovarno obnovili in je zopet začela delati.

Načrti za stavbe

Firma

VITO GABRIELČIČ

Tehnični Konstruktor

Obras y Cloacas

Baigorria 4825

U. T. 50-3985

"CASA JUSTO"

MARMOLERIA  
Construcción de Monumentos  
en los Cementerios  
PLACAS DE BRONCE  
JUSTIN MARUSIC  
Garmendia 4947 U. T. 59-4318  
La Paternal

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!  
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844, Tel. 59-1356

Stavbe - načrti - proračuni - firma

FRANC KLAJNŠEK

je preselil pisarno in sedaj ura-  
duje v ponedeljek, sredo in petek  
od 16 do 19 ure v

Asunción 4602 — U. T. 50-0724

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI!  
Kadar imate opravka v Buenos  
Airesu, se ustavite v

HOTELU  
"PACIFICO"

kjer boste ceno in dobro  
postreženi.  
CHARCAS 769 - BUENOS AIRES

Lastnik:

ANTON BOJANOVIČ

VSA STAVBENA DELA  
Dovodne in odvodne inštalacije  
izvršuje

Luis Daneu